

Подільське СЛОВО

№7 (5214) П'ятниця, 17 лютого 2017 року

12 сторінок

Оксана Крижанівська: «Якщо життя — це боротьба, будь борцем»

4

Це дивляться з темних небес загиблі поети й герої — всі ті, хто так вірив у світле майбутнє твоє.
(С. Фоменко)

Героям слава — вписано у серці

Їх назвали Небесною сотнею — українців, які загинули у Києві на вулицях Грушевського та Інститутської. Гинули за честь, за волю, за право бути народом — джерелом і мірилом влади у власній державі, за країну, в якій не страшно жити і народжувати дітей. За цю самопожертву українці їх канонізували — за велінням серця долучили до сонму Небесного воїнства на чолі з архістратигом Михаїлом, аби захищали країну від лиха, пильнували й оберігали її з небес...

бітні. Вони хотіли кращого майбутнього для свого народу і це варте пошани. Вони розпочали процес духовної перебудови нації та передали естафету нам.

Наприкінці 2013-го — на початку 2014 про Україну заговорили усі. Вбивства на Майдані сколихнули не тільки всю країну, а й увесь світ, та дали зрозуміти всім нам — віднині боротьба отримала інший сенс та стала жертвою, а поразка ворожої всьому українському системі — неминучою.

Розстріли у столиці назавжди залишили глибокі рани у серцях батьків, які ніколи не дочекаються своїх синів, дружин, які ніколи більше не зможуть обійняти своїх чоловіків, дітей, які вже ніколи не побачить батьківської посмішки. Їм доводиться жити з цим болем щодня. І ми ніколи не зможемо полегшити їхні страждання. Єдине — зробити так, щоби жертва цих українців не була даремною.

20 лютого стало для нас пам'ятним днем — Днем Героїв Небесної сотні. Однак сьогодні варто згадати про всіх, хто віддав своє життя впродовж останніх років. І згадувати завжди, хоча б для того, аби не допустити подібного в майбутньому.

На Тернопільщині з нагоди сумних роковин відбудеться низка заходів щодо увічнення пам'яті Героїв Небесної сотні та вшанування подвигу учасників Революції Гідності. Багато з них мають патріотично-просвітницьку мету. Зокрема, у бібліотеках (в тому числі і шкільних) протягом місяця організують тематичні виставки літератури, читачські конференції, «круглі столи».

Також у **понеділок, 20 лютого, на подвір'ї Тернопільської РДА біля стели «Герої не вмирають» о 14:30 відбудеться захід «У нашій пам'яті вони назавжди залишились», присвячений вшануванню пам'яті Героїв Небесної сотні.**

У цей день найбільш насичена програма відзначення пам'ятної дати буде в обласному центрі. Зокрема, в Тернополі заплановані наступні заходи:

11.00 — поминальна панахида та покладання квітів до могил воїнів АТО та могили Героя Небесної сотні Тараса Слободяна (Микулинецьке кладовище)

15.00 — патріотична концертна програма «Плаче свічка» (Український дім «Перемога»)

16.00 — арт-десант волонтерів «Благодійний вечір на пошану полеглих під час Революції Гідності» (ПК «Березіль»)

17.00 — презентація фотоальбому «Камінь Майдану», перегляд фільму «Зима у вогні» та зустріч з учасниками подій на Майдані (дитячо-юнацький пластовий центр).

Крім того, **протягом лютого** в кінотеатрі «Палац кіно» демонструватимуть документальні та художні фільми про подвиг Героїв Небесної сотні.

21 лютого о 17.00 — урочистості з нагоди вшанування подій на Майдані та учасників АТО «За героїзм, за волю, за свободу» (Український дім «Перемога»)

22 лютого о 13.00 — молебень та покладання квітів і лампадок до пам'ятника Героїв Небесної сотні на площі Героїв Євромайдану.

Минуло три роки, а вбивці Героїв Небесної сотні не відбувають ув'язнення, їх навіть не знайдено. Проте рано чи пізно уникнути справедливого суду не вдасться, а ми маємо навіки пам'ятати, якою ціною три роки тому отримали право на вибір. Безсмертні душі вбитих і закатованих відійшли у небеса, але вони вічно житимуть у народній пам'яті, бо «Герої не вмирають!»

Лілія КУЛЕНІЧ.

Фестиваль фізичного експерименту-2017

5

День Зими та проводи коляди

7

Що варто знати, обираючи хрещених батьків або погоджуючись ними стати

10

Футбол. Пригоди Артема і Сашка

11

Адвокат Тетяна Середзінська

Тел. 098 797-46-27
E-mail: law410@ukr.net
м. Тернопіль,
бульв. Т. Шевченка, 21

- Консультації, складання правових документів з питань цивільного, спадкового, сімейного, земельного (земельні паї), трудового, житлового законодавства, екології, діяльності малого, середнього бізнесу. Розробка статутів, договорів.
- Супровід виконання виконавчих документів.
- Представництво, захист прав, інтересів клієнтів у державних органах, судах, у справах про адмінправопорушення, ДТП, цивільних та кримінальних провадженнях (справах).

ТОВ ЕКК "Ромік"

Проводить експертну оцінку нерухомого майна: будинків, квартир, земельних ділянок тощо.

Роботи із землеустрою: приватизація землі; геодезичні роботи; нормативна оцінка земельних ділянок.

м. Тернопіль, вул. Крушельницької, 18, 7-й пов.,
тел./факс 43-50-27, 067 797-93-04

Компанія ТзОВ «Радехівський цукор» проводить безкоштовне відвантаження сирого жому в

- Збаразькому підрозділі (Тернопільська обл., Збаразький р-н, м. Збараж, майдан Кармелюка, 1);
- Хоростківському підрозділі (Тернопільська обл., Гусятинський р-н, м. Хоростків, вул. Заводська, 1);
- Чортківському підрозділі (Тернопільська обл., Чортківський р-н, смт Заводське, вул. І. Франка, 1).

Відвантаження відбувається кожного вівторка та четверга з 8 год. до 16 год.

Збройні Сили України — гарантія безпеки та миру в державі
ЗІНСЬКА СЛУЖБА ЗА КОНТАНТОМ

Тернопільський об'єднаний міський військовий комісаріат
м. Тернопіль, вул. Тролейбусна, 5,
тел.: (0352) 43-58-19, 066 086-83-24

Грошове забезпечення від 7000 грн.,
одноразова грошова допомога 10000 грн.

Призначення

Віталій Найда —
новий глава СБУ на
Тернопільщині

Президент України Петро Порошенко звільнив Олексія Юрійовича Ушанова з посади начальника управління СБУ в Тернопільській області, яку той обіймав з квітня 2015 року. І вже наступним указом Глава держави призначив нового очільника управління Служби безпеки України в Тернопільській області. Найда став Віталій Анатолійович Найда.

Як і про будь-якого співробітника СБУ, інформації про Віталія Найду не так вже й багато. Відомо, що він народився 1 січня 1970 року, має вищу освіту. Обіймав посаду заступника начальника штабу Антитерористичного центру СБУ. 4 квітня 2014 р. в.о. Президента України Олександр Турчинов Указом №373/2014 призначив його начальником департаменту контррозвідки в сфері інформаційної безпеки СБУ.

Останнє місце роботи ново-призначеного керівника — департамент контррозвідки Служби безпеки України, де він, згідно з Указом Президента Петра Порошенка, був очільником з 24 лип-

ня 2015 р. Українцям ім'я Віталія Найди відоме за розслідуванням резонансної справи — збиття російським «Бук-М1».

До слова, Президент України призначив новим начальником департаменту контррозвідки Служби безпеки України Олексія Петрова та змінює Начальників Управління СБУ в Херсонській, Сумській, Миколаївській та Запорізькій областях.

Будьте здорові!

На Тернопільщині
стабілізувалася
ситуація із захворюваністю
на грип та ГРВІ

Загальна кількість захворювань на грип та ГРВІ за останні 7 днів становила 308,2 випадки на 100 тисяч населення, це 41,4% до середнього лабораторного центру МОЗ України.

За останній тиждень кількість хворих зросла, порівняно з попереднім, на 5,9% (3274 випадки проти 3091). Питома вага дітей до 18 років серед хворих становить 57,2% (1873 осіб), школярів — 53,4% від усіх хворих дітей (1000 осіб). Захворюваність серед дітей, порівняно з попереднім тижнем, зросла на 3,5%, серед дітей шкільного віку, навпаки, знизилася — на 3,8%.

За словами медиків, за останній тиждень до лікувальних закладів області госпіталізовано 143 особи, із них 100 дітей (69,9%), що на 10% більше, порівняно з попереднім тижнем. Утім, ситуація цілком контролюється, та на часті, вже стабілізувалася.

Щодо щеплення, то на Тернопільщині проти грипу 1273 особи. Летальних випадків не зареєстровано.

Медичні огляди
Швидко, якісно, професійно!

Відділення профілактики Тернопільського районного територіального медичного об'єднання надає наступні послуги:

— проведення профілактичних медичних оглядів відповідних верств населення згідно з вимогами Постанови КМ України від 23 травня 2001 р. №559 «Про

затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок»;

— проведення медичного огляду кандидатів у водії та водіїв транспорту з метою визначення придатності особи до безпечного керування автотранспортом із видачею медичної довідки;

— проведення медичного огляду громадян для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозволеної системи (зброї) із видачею відповідної довідки;

— проведення медичного огляду працівників при прийомі на роботу із видачею відповідної довідки.

**Чекаємо на вас за адресою:
м. Тернопіль,
вул. Князя Острозького, 9,
тел. 25-19-37.**

Актуально

Кабмін переглянув розмір субсидій

Кабмін ухвалив постанову, якою знизив норми споживання комунальних послуг для розрахунку розміру субсидій і пільг на опалення для населення. Відтак, із першого травня мешканцям Тернопільщини потрібно буде заощаджувати, аби «вписатися» в нові норми споживання, які покриває субсидія.

Відповідну постанову оприлюднили на сайті Кабінету Міністрів України. Отож, нові соціальні нормативи для споживачів, які набудуть чинності через три місяці:

— теплової енергії для централізованого опалення (теплопостачання) об'єктів житлового призначення будинків яких обладнані будинковими та/або квартирними приладами обліку, — 0,0431 Гкал на 1 кв. метр опалювальної площі на місяць в опалювальний період;

— електричної енергії для індивідуального опалення — 51 кВт/г на 1 кв. метр опалювальної площі

на місяць в опалювальний період; — природного газу для індивідуального опалення — 5,0 куб. м на 1 кв. метр опалювальної площі на місяць в опалювальний період.

За словами урядовців, через завищені соціальні нормативи, рівню споживання і не стимулювали громадян до економії енергоресурсів, держава в минулому опалювальному сезоні (2015-2016 рр.) «переплатила» за субсидіями понад 14,5 млрд. гривень. Щоб виправити ситуацію, впровадити стимули до

ощадливого споживання енергоресурсів, Кабмін наблизив соціальні норми до фактичного споживання енергоносіїв українцями. Крім того, переглянули і коригуючі коефіцієнти для розрахунку розміру витрат електричної енергії, природного газу й інших видів палива поверхових будинках.

У ПАТ «Тернопільськгаз» тим часом повідомляють, що це рішення жодним чином не впливає на розмір уже призначених субсидій на цей опалювальний сезон (2016-2017 рр.).

Надзвичайний стан в енергетиці

Кабінет Міністрів України підтримав постанову про запровадження надзвичайного стану в енергетиці України через блокаду на Донбасі. Відповідне рішення прийнято на екстреному засіданні Кабміну.

"Проблема створена абсолютно штучно, внаслідок перекачування коаліції в АТО сьогорні, заблоковано постачання українського вугілля, бо воно добувається із українських надр, до ТЕЦ і ТЕРЦ, які виробляють електроенергію і тепло", — сказав Прем'єр-міністр Володимир Гройсман.

За його словами, вугілля з невідконтрольних територій на Донбасі Україні потрібно, оскільки його відсутність може призвести до проблем із електропостачанням на нашій території.

"Такі дії є абсолютно неприпустимі, постачання має бути розблоковано, адже дефіцит вугілля створений штучно", — сказав прем'єр.

Тим часом вице-прем'єр Геннадій Зубко повідомив, що в найближчих регіонах (Дніпропетровська, Київська, Полтавська, Сумська, Харківська і Чернігівська) антикризові штаби провели засідання для узгодження надзвичайних енергетичних заходів, які будуть запроваджені. Він наголосив, що ці заходи торкнуться всіх областей, які споживають електроенергію, тож відключення електроенергії є неможливим, але робитиметься це лише у крайніх випадках і обов'язково з попереднім інформуванням населення.

Презентація Тернопільського краю

В Українському домі у Києві відбулася презентація туристично-мистецького потенціалу Тернопільщини під назвою "Благословенне Тернопілля".

Область презентувала свої туристичні, етнічні, культурно-мистецькі та гастрономічні принади. Гостям експозиції були члени уряду, депутати Верховної Ради, представники дипломатичних установ, посли. Мета заходу — познайомити Україну і світ із невідомим Тернопіллям.

Досягнення харчової та переробної промисловості регіону представили на дегустації підприємства краю, відвідувачі також мали змогу побачити показ авторських колекцій одягу, ознайомитися із туристичними та етно-культурними особливостями Тернопільщини, оглянути виставки арт-буків та картин краю, а у концертній програмі взяли участь понад три десятки виконавців та колективів, авторграф-сесії авторів тощо. А у концертній програмі взяли участь понад три десятки виконавців та колективів, авторграф-сесії авторів тощо. Серед них — Андрій Підлужний, Володимир Трач, Василь Жданкін, гурт «Фіра» та інші.

Голова Тернопільської ОДА висловив сподівання, що зацікавлені у житті регіону люди будуть збиратися не лише в столиці, але й відвідуватимуть нашу область. «Я задоволений тим, що більше десяти послів різних країн світу відвідали наш захід, що зібралися тернополяни. Вірю в те, що вони будуть так збиратися щороку» — заявив Степан Барна.

Громади Тернопілля запрошують
взяти участь у конкурсі

Посольство Федеративної Республіки Німеччини у місті Києві оголошує про надання у 2017 році фінансової підтримки мікропроєктам, спрямованим на поліпшення умов життя найбідніших верств населення. До участі у цьому грантовому конкурсі запрошуються організації, об'єднання та установи, які не мають змоги самостійно профінансувати свій проєкт у сфері покращення задоволення основних потреб бідних та найбідніших верств населення, що має

довгострокову дієвість (наприклад, ремонт ігрового майданчика, встановлення опалювальних систем чи заміна вікон у громадських установах).

Прогнозована тривалість проєкту зазвичай становить 6 місяців, а максимальний розмір гранту — 8 тис. євро.

Для участі у конкурсі необхідно до 24 лютого 2017 року надіслати заповнену апликаційну заявку українською, англійською або німецькою мовами (форма додається) з підписами двох відпові-

дальних осіб організації-заявника за адресою: Київ, Посольство Німеччини в Україні, економічний відділ (wi-13), вул. Богдана Хмельницького, 25, 01901.

Звертаємо вашу увагу на те, що у випадку заповнення заявки українською мовою, опис проєкту необхідно представити англійською або німецькою мовами.

З детальну інформацією щодо участі у конкурсі можна ознайомитися у додатках і на веб-сайті Посольства Німеччини у м. Київ.

Податкові новини

Нормативна грошова оцінка землі: що нового?

Індекс споживчих цін за 2016 рік, що використовується для визначення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель, застосовується із значенням:

- для сільськогосподарських угідь (ріллі, багаторічних насаджень, сіножатей, пасовищ та перелогів) — 100 відсотків;
- для земель несільськогосподарського призначення — 106 відсотків.

Про це інформували в Тернопільській ОДП. Таким чином, у 2017 році для власників та орендарів земель, при поданні декларацій та розрахунку плати за землю, значення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки сільгоспугідь становить 1,0, а для земель несільськогосподарського призначення — 1,06.

Відділ організації роботи
Тернопільської ОДП.

Духовні цінності

Сотні паломників прийшли помолитися до ікони з Ватикану

Нерукотворний образ Спаса Прибув до Тернополя та перебуватиме в архикафедральному соборі Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці УГКЦ до 22 лютого.

Вірняни приступили до святині уже з 6 години ранку. Сотні паломників із різних міст вистояють довголіній черги перед архикафедрою. Стоять як люди похилого віку, так і батьки з маленькими дітками. Довго паломники перед іконою не затримуються, тому черга просувається більш-менш швидко. За правопорядком стежать десяткі матрульних, волонтерів, рятувальників і поліції. Для паломників біля ікони бітували алегії та пункт обігріву. Приймають прочан цілодобово, щоправда інколи влаштовують санітарні години, тому зупинятимуть чергу хвилин на двадцять.

Дорогу на майдані Волі перекрили до 22 лютого. Біля храму встановили дорожні знаки та схему організації дорожнього руху.

Новації

Корпоративні дитсадки

Кабмін ухвалив проєкт закону «Про дошкільну освіту», що дасть змогу створити корпоративні дитсадки. Відповідно до рішення засідання розширено можливості для ухвалення 14 лютого на засіданні уряду.

«Справді, в Україні існує проблема доступу дітей до дошкільної освіти, тож активно працюємо над тим, щоб виправити цю ситуацію. Зміни до закону врегулюють на державному рівні проблеми функціонування дитячих садків, зокрема, приватних і корпоративних. Це сприятиме забезпеченню конституційного права дітей, в тому числі з особливими освітніми потребами, на отримання дошкільної освіти», — зазначив міністр освіти і науки України Лілія Гриневич.

Передбачається, що корпоративні дитячі садки

діятимуть на засадах державно-приватного партнерства і матимуть кількох засновників, серед яких — місцеві органи влади та, як варіант, громадські організації. В проєкті закону детально прописано, як такий заклад створюватимуть, на яких засадах він функціонуватиме та яким чином, в ньому вирішуватимуть основні питання.

Окремо в документі передбачено створення та функціонування інклюзивних груп у дитсадках. Відповідно до запропонованих змін, у дитячій інклюзивній групі може бути максимум 15 осіб, з яких не більш як 3 дитини з особливими потребами. Також передбачається впровадження посади асистента, який допомагатиме вихователям в інклюзивній групі.

«За нашими даними, станом на 15 грудня понад 75 тисяч дітей перебувають на черзі, щоб влаштуватися в дитячий садок. При цьому в деяких великих містах у дошкільних навчальних закладах на 100 місць виховують 180 дітей. Це означає, що ми маємо шукати більше форм для організації дошкільних навчальних закладів. І корпоративні дитсадки допоможуть нам не лише збільшити кількість місць, а й створити нову альтернативу для працюючих батьків», — додала Лілія Гриневич.

Інформує служба 101

Правила поведінки на льоду

У зимовий період, коли водойми вкрилися кригою, на них продовжується доволі активна й різноманітна діяльність людини. Прогулянки, катання на ковзанах або зимова риболовля у таких умовах є небезпечними для здоров'я та життя людей. Проте громадяни здебільшого ігнорують елементарні правила безпеки й виходять на тонку кригу, що і стає причиною трагічних наслідків.

Саме тому на території Тернопільського району тривають інформаційно-роз'яснювальні рейди, під час яких фахівці районного відділу відвідують місця масового перебування людей на льоду і проводять з громадянами профілактичні бесіди, вручають їм пам'ятки й листівки-попередження.

Щоб ні з ким не трапилося лиха, потрібно обережно поводитися на льоду. Рятувальники нагадують любителям зимової риболовлі основні правила безпеки на льоду. Для однієї людини основні правила безпеки або зеленуватого відтінку, товщиною понад 7 см. Для групи людей безпечним є лід, товщиною не менше ніж 15 см. Під час пересування декількох людей по льоду треба йти один за одним на відстані. Під час масового катання на ковзанах лід має бути товщиною не менше, ніж 25 см. Ніколи не перевіряйте товщину льоду ударами ніг!

Особливо обережними слід бути під час руху по льоду. Слідкуйте за його поверхнею, обходите небезпечні місця та ділянки з кущами і травою. Особливо обережність виявляйте у місцях зі швидкою течією, джерелами, струмками та теплыми стічними водами підприємств. Якщо лід недостатньо міцний, негайно зупиніться і повертайтеся назад тим же шляхом, роблячи перші кроки без відриву від його поверхні. Кожен рибалка повинен мати з собою засоби самостійного порятунку та бути озна-

ним із правилами поведінки на кризі.

Якщо ви все ж провалилися під лід:

- не піддавайтесь паніці, утримуйтеся на плаву, уникаючи занурення з головою;
- кличте на допомогу;
- намагайтеся вилізти на лід, широко розкинувши руки, наповзаючи на край льоду грудьми і почергово витягуючи на поверхню ноги;
- вибравшись на лід, перекиньтеся і відповзайте в той бік, збавивши при цьому, де міцніший льоду вже відома.

Шановні рибалки! Зважайте на застереження рятувальників, не хейтуйте правилами безпеки на зимових водоймах. Таке спокійне і дуже приємне заняття є небезпечним, адже приховує загрозу – у будь-який момент можна опинитися у крижаній воді. Ваша правдива і свідомість на кризі дасть змогу уникнути неприємностей на зимових водоймах. Пам'ятайте, лід буває надзвичайно підступний! Не забувайте про безпеку власного життя та заборону виходити на лід у нетверезому стані. Ні в якому разі не дозволяйте дітям самостійно, без нагляду дорослих бавитися на кризі. Дбайте, щоб ваше улюблене заняття не стало «крижаною» пасткою для вас.

Якщо ж біда все ж трапилася, телефонуйте на «101» — номер виклику служби порятунку!

Тернопільський районний відділ Управління ДСНС України у Тернопільській області.

Новини | Коротко про головне

Україна обрала шлях збільшення кількості платників соціальних внесків замість зменшення кількості пенсіонерів через підняття пенсійного віку. Міністр соціальної політики Андрій Роза зазначив, що в контексті реформи із МВФ були проведені розрахунки, які свідчать про те, що підвищення пенсійного віку для громадян не вирішує головного питання — дефіциту Пенсійного фонду. Тому в Україні склалася ситуація, за якої і ті, хто працював 35 років, сплачуючи соціальні внески, і ті, хто не працював або працював нелегально, нічого не сплачуючи, — отримують однакові ставки з розміру пенсії. «Відтак, ми кажемо: якщо у вас є 30-35 років стажу — ві отримуватимете пенсію, і навіть більше за рахунок спеціального коефіцієнта, але якщо ви не працювали, нічого не сплачували — йдіть працюйте далі, поки не заробите», — наголосив міністр.

Державна служба статистики оцінює зростання ВВП у жовтні-грудні 2016 року на 4,7% порівняно з відповідним періодом 2015 р. При цьому Держстат інформує в оперативній оцінці ВВП за IV квартал 2016 року. «ВВП у IV кварталі 2016 року порівняно з попереднім кварталом (з урахуванням сезонного фактора) становив 101,9%, а порівняно з IV кварталом 2015 року — 104,7%», — йдеться в повідомленні. У III кварталі 2016 року зростання ВВП становило 1,8% порівняно з аналогічним періодом минулого року, у II кварталі відбулося зростання на 1,4%.

14 лютого на засіданні Кабінету Міністрів було схвалено рішення щодо компенсації вартості української сільськогосподарської техніки та обладнання у розмірі 15%. «Запропонована підтримка у 15% буде діяти у 2017 році для підприємств, які мають рівень локалізації 35%. У 2018 році — 45%, у 2019 — 55%, у 2020 — 60%. Тобто, завдяки цьому рішенням ми прагнемо підтримувати локалізацію виробництва техніки. Хочемо досягнути, щоб рівень локалізації до 2020-го становив 60%», — повідомив міністр аграрної політики та продовольства України Тарас Кутювий. Важливі підтримки українського виробництва техніки відзначив Прем'єр-міністр Володимир Гройсман, коментуючи відповідні рішення. «Ми хочемо, щоб техніка вироблялася нам створити тисячі робочих місць в секторі і суміжних секторах», — наголосив Прем'єр-міністр.

Генеральний прокурор України Юрій Луценко назвав прізвиська тих трьох депутатів, на яких він готує подання в Раду про позбавлення недоторканості за несплату податків. Про це він сказав під час прес-конференції в середу, 15 лютого. «Позавчора отримав нарешті результати позапланової перевірки ДФС щодо електронних декларацій трьох із 17 народних депутатів. У Супруненка, Константиновського та Шуфрича — встановлена несплата податків на суму відповідно 60, 50 і 40 млн.», — сказав Луценко. Він зауважив, що подання на цих депутатів підготує та внесе до парламенту найближчим часом після узгодження технічних моментів.

З січня 2017 року розмір середньої заробітної плати прокурорів і слідчих зріс на 60 %. Про це йдеться у інфографіці щодо результатів діяльності органів прокуратури за 2016 рік, оприлюдненій на сайті ГПУ. Зокрема, з 2017 року середня заробітна плата прокурора з урахуванням послуги років у ГПУ становить 23600 грн., у регіональній прокуратурі — 15200 грн., у місцевій прокуратурі — 15300 грн. Відповідно, розмір середньої зарплати у слідчого органів внутрішніх справ (ОВС) в ГПУ становить 25400 грн., у регіональній прокуратурі — 16800 грн., у місцевій прокуратурі — 15900 грн.

Січневі надходження до скарбниці. Відділ організації роботи Тернопільської ОДП повідомляє, що платники податків Тернопільського району у першому місяці нового року не тільки активно святкували, але й продовжували наповнювати бюджет краю. Так, упродовж січня бюджет району (разом із бюджетами об'єднаних територіальних громад) отримав 14,9 млн. грн. податкових надходжень. Найбільше, а це 7,3 млн. грн., внесено до бюджету податку на доходи, а не акцизного податку склали 2,5 млн. грн. Внесок наших землеквів у вигляді плати за землю становив 1,2 млн. грн., а єдиного податку надійшло 3,4 млн. грн. Ще 454 тис. грн. надійшло податку на нерухоме майно. Власники елітних автомобілів поповнили скарбницю району на 18,8 тис. грн. транспортного податку. Тернопільська ОДП нагадує, що з 1 січня 2017 року розпочалась кампанія декларування доходів громадян за 2016 рік. Розпочаті акції, тренінги, надання прямих допомог — у Центрі обслуговування платників, тел. 43-46-10.

Індекси споживчих цін у січні 2017 року. За даними Державної служби статистики України, індекс споживчих цін у Тернопільській області у січні 2017 року, порівняно з груднем 2016 року, становив 101,3%, по Україні — 101,1%. Дані по Україні — без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Мітинг-реквієм, присвячений 28-й річниці виведення військ з Афганістану, відбувся 15 лютого в парку Національного відродження у Тернополі. Священнослужителі відслужили панахиду за душами усіх земляків, вояків в афганській війні, та тих, хто віддав своє життя за незалежність і цілісність України на сході та під час Революції Гідності. Вклонитися пам'яті воїнів-земляків, які не повернулися з чужої землі, прийшли представники влади, воїни-афганці, духовенство, члени ветеранських організацій та громадськість краю. Урочистості закінчилися покладанням квітів до пам'ятника загиблим воїнам.

У Тернопільській області створили ікони-обереги, які відправлять українським воїнам у зону АТО. Над написанням ікон працювали 12 художників з різних регіонів держави, яких об'єднала спільна мета. Образи намалювали в рамках Всеукраїнського іконописного пленеру «Вікно у небо», який відбувся в Марійському духовному центрі у Зарваниці. «Крім робіт, які залишаться в храмі, майстри написали іконки-обереги для наших героїв у зоні бойових дій. В основному — це зображення янголів-охоронців, які в скрутні часи будуть морально підтримувати захисників, а самі янголи ніколи не відпускатимуть з обіймів наших вояків. Щиро віримо в це», — розповів учасник пленеру Микола Шевчук.

Освіта | Вчитель року

Оксана Крижанівська:

«Якщо життя — це боротьба, будь борцем»

Кажуть, що перша вчителька запам'ятовується назавжди. Так воно і є. Ким би ми не стали, куди б нас не закинула доля - завжди від серця до серця тягнуться невидимі ниточки спогадів про мудрого радника і вірного наставника. Професія вчителя складна і, насамперед, відповідальна. Адже педагоги прищеплюють малечі любов до знань, допитливість, настирливість, віру в себе, вчать вихованців бути мужніми, не лякатися життєвих труднощів, мати почуття власної гідності. Саме такою для безлічі тих, кого вже відпустила у доросле життя, є Оксана Ігорівна Крижанівська - вчитель початкових класів Буцнівської ЗОШ І-ІІІ ст. З нею - наш сьогоднішній діалог.

Вчитель початкових класів Буцнівської ЗОШ І-ІІІ ступенів Оксана Ігорівна Крижанівська та методист Іванна Іванівна Дівакова

— Оксано Ігорівно, ви — переможець районного конкурсу «Вчитель року-2016» у номінації «Початкові класи». Сподівалися на такий результат?

— На конкурс мене делегувала мій методист Іванна Іванівна Дівакова. Вона побачила в мені потенціал. Участь брала вперше. Скажу чесно, що у свій успіх не надто вірила, але в мене вірили мої колеги-вчителі, які брали участь у конкурсах минулих років. Результат для мене став приємною несподіванкою.

— Під час конкурсних змагань, серед іншого, була презентація власного досвіду, напрацьовань, а також майстер-клас. Чим цікавим ви поділилися з колегами та журі?

— Я працюю над проблемою навчання учнів розв'язувати задачі. Тому пояснювала розкриття зв'язань між величинами із грами. Для багатьох педагогів такий спосіб став відкриттям. І це добре, адже вкотре доводить, що навчання може бути цікавим не лише для дітей, а й для дорослих. Це дає завершеність, а й для дорослих. Почула багато схвальних відгуків від колег-конкурсантів, які вже після моєї презентації одногослоно запевняли, що я обов'язково здобуду перемогу. Це додавало мені впевненості.

— Зрештою, вони не помилися — ви стали кращою у своїй категорії. Що дав вам цей конкурс?

— Найперше, це віру в себе. Її мені завжди бракувало, як і впевненості. «Вчитель року» змінив ситуацію на краще. А ще я не надто відкрита людина, але моя методист дала мені хороший поштовх і спонукала бути більш комунікабельною, за що їй дуже вдячна. Конкурс знайшла нових друзів, колег. Тут було все, що потрібно сучасному педагогу: і обмін до-

свідом, і порівняння, і приклад для інших.

— Як у школі відреагували на те, що вчителька Буцнівської ЗОШ — краща в районі?

— Для моїх колець цей результат був, як з'ясувалось, очікуваним. Кажуть, що знали заздалегідь, що у мене все вийде. Що ж, себе оцінювати вразливо, з боку видно. Мені приємними були сотні добрих слів, сказаних на мою адресу. Це стимул для подальшої праці над собою.

— Над чим працюєте тепер?

— Продовжую шукати нові методи навчання учнів, адже життя — це пошуки чогось нового і цікавого. Діти у школу приходять різні, і до кожного потрібен особливий підхід... Та й час вимагає свого, тому треба рухатися вперед, у ногу з часом. Такі конкурси, як «Вчитель року», дають бажання шукати нові методики. Звісно, необхідно докласти немало сил, це копітка праця, але вона варта кінцевого результату. Бо ж кому цікаве на конкурсі те, що не є новацією? Про це ми спілкуємося і на курсах підвищення кваліфікації в ТОКІПО (інститут післядипломної освіти), де я читаю пари вчителям-курсантам. Наголошую матеріал потрібно завжди оновлювати, адже досконалість не має меж, тож, скільки б не пра-

Вчитель початкових класів Буцнівської ЗОШ І-ІІІ ст. Оксана Ігорівна Крижанівська з учнями

цював, завжди є чому вчитися, до чого прагнути.

— Як довго ви працюєте вчителем і чи пам'ятаєте усіх своїх учнів?

— Про професію вчителя початкових класів почала мріяти, мабуть, з перших днів навчання в школі. Тоді, будучи маленькою дівчинкою, я вже знала: виросту — стану педагогом. Освіту здобула в ТНПУ і ось уже 23 роки є вчителем початкових класів. Важко сказати, скільки дітей за цей час стали дорослими на моїх очах. Я пам'ятаю всіх своїх учнів, і вони не забувають мене. Це радує серце і гріє душу. Часом іду дорогою, а мої колишні школярки зупиняються, люб'язно підвозять машиною, розпитують, як робота, життя.

— Стосовно проблематики освіти, на вашу думку, що варто було б змінити?

— Давно йдеться про розвантаження програм, але далі роз-

мов справа не просувається. Така кількість інформації, яку ми розповідаємо дітям, їм не потрібна, адже мислити й опрацювати не можуть її обсяги. Багато уроків і предметів, тому діти виснажені навчанням. Окрім уроків, є ще виховна і позакласна робота. 5-6 годин розумової праці для таких маленьких діток, а потім ще вдома виконання домашнього завдання — це занадто. Навіть для дорослих це велике навантаження. Вважаю, що шкільні програми повинні орієнтуватися на розвиток дітей, а не на засвоєння ними інформації.

— Що головне у професії вчителя?

— На мою думку, найважливіше — це любов до учнів, адже вони це відчують. А моє гасло: «Якщо життя — це боротьба, будь борцем».

Спілкувалася Лілія КУЛЕНИЧ.

Небезпека | Спільноти смерті

У соцмережах підлітків доводять до самогубства

Кіберполіція України б'є на сполох: у соцмережах з'явилися групи, в яких кваліфіковані психологи доводять дітей до самогубства. Тому мешканців Тернопільщини, які виховують підлітків, просять звернути увагу на поведінку дітей, на спільноти, в яких вони «сидять», та їхні акаунти в мережі.

Відомо, що фанати таких груп називають себе «китами», тому що ці тварини асоціюються з ними зі своєю природою. І їм, можливо, сподобається те, що цей вид ссавців — один із небагатьох, представники яких добровільно можуть звести рахунки з життям. Тому в усіх шанувальників «моря китів» і «тихих будинків» (рос. «море китов», «тихий дом») на особистих сторінках зображені відео або малюнки з літаючими китами.

«Нелюди, які організували цю систему, працюють наступним чином. Адміністратор групи спонукає дитину до виконання завдань (квестів), причому майже всі завдання перед-

бачають нанесення каліцтв або заподіяння болю. Всі ці «квести» в обов'язковому порядку групи впеваючи у тому, що дитина готова до самогубства, створюється аудіо з музикою, в якому дитина виступає в головній ролі, та обговорюються усі її проблеми, які вона повідомила «провіднику» (куратору). Єдиний вихід із усіх проблем, озвучених у цьому «творі», — вчинити самогубство. Перед цим дитина слухає аудіозапис і робить останній крок. Потім відеозаписи продають у мережі Інтернет або в Darknet», — інформують у департаменті Кіберполіції України.

Також відомо, для того, щоби вступити в такі групи, потрібно подати заявку про вступ і написати певний текст на своїй сторінці.

Далі, якщо адміністрація групи затвердить кандидатуру, через спілкування в приватному чаті буде проведено невеличке психологічне вивчення особи та її готовності до самогубства.

Наступне повідомлення буде із описом завдання і зазначенням часу, відведеного на його здійснення. Виконання потрібно зафіксувати на фото або відео (якщо учасник не встигає виконати, його виключають із групи).

Передбачено всього 50 завдань (у фейкових спільнотах — від 13 до 50 «квестів»), це залежить від адміністратора.

Фінальне завдання — самогубство з фіксацією смерті на камері в режимі online.

Аби діти не потрапили у такі групи, батькам рекомендується приділяти більшу увагу психологічному стану дитини, а також:

- 1) перевіряти шкідливі покриви дитини на наявність психологічних ознак, в разі їх виявлення, з'ясувати обставини, за яких вони з'явилися; особливу увагу звертати на пошкодження в формі кита;
- 2) перевіряти особисті сторінки дитини в соціальних мережах («ВКонтакте», «Facebook», «Instagram») та групи, до яких входить акаунт; за можливості, перевіряти зміст спілкування в приватних чатах;
- 3) звертати увагу на коло спілкування дитини;

- 4) намагатися зайняти вільний час дитини заняттями в спортивних або художніх секціях;
- 5) обов'язково контролювати те, які фото й відеофайли містяться в гаджетах дитини;
- 6) встановлювати функцію «батьківський контроль» на всіх гаджетах.

Днями департаментом Кіберполіції було виявлено кілька таких груп, до яких належать сотні користувачів із України (*перелік на сторінці кіберполіції <https://www.npu.gov.ua/uk/publish/article/2113319>*). До слова, ця «соціальна пухлина» поширена не лише у нашій державі, а й в інших країнах СНГ. Слід наголосити, що такі групи щодня блокують адміністрації соцмереж за зверненнями правоохоронних органів або користувачів.

«У разі виявлення таких груп самостійно, просимо негайно звертатися до Кіберполіції (<https://www.cybercrime.gov.ua>) (цілодобово), телефон гарячої лінії (044) 374-37-21 (з 8:45 до 19:30 в робочі дні) та до адміністрації соцмереж, у якій було виявлено групу», — йдеться в повідомленні департаменту Кіберполіції України.

Правоохоронці звертаються до батьків та всіх небайдужих із проханням бути пильними, адже статистика свідчить: кількість підлітків, які вчиняють самогубство, невпинно росте. Тернопільщина, на жаль, не виняток.

Підготувала Лілія КУЛЕНИЧ.

Освіта | Юні науковці

Зима. Все довкола сповито білою габою. Під сніговими заметами дримає земля, від міцного морозу скриплять дерева. Цей сивочолий дідуган у перші тижні 2017 року розгулявся на славу: скував кригою плеса озер і рік, розмлював диво-узорами вікна людських осель, зарум'янив обличчя тепло, затиш, незважливо на руці січня добувся взуття, добрався до пальців рук і ніг. Холодно. А в НВК "Людських осель І-ІІІ ст. – ДНЗ" напечено пахло смачною стравою — учасників фестивалю частували запашним чаєм та обідом, зігрівали душу різдвяні колядки й віншування. Ширі посмішки друзів, міцні потиски рук старих знайомих, добрий настрій створили атмосферу свята, головним в якому був фізичний експеримент. Обласний фестиваль-конкурс юних фізиків об'єднав у стінах Лозівської школи небайдужих до цієї науки людей: учителів шкіл області, їх вихованців, викладачів вузів, представників громадськості.

Фестиваль фізичного експерименту-2017

На думку Тетяни Мирославівни Іванко, заступника директора школи, цілком природно і логічно, що цей захід відбувається в одному з найкращих кабінетів фізики Тернопільської області, оснащеному найсучаснішим обладнанням та мультимедійними засобами.

Пані Тетяна привітала присутніх із Різдвам та побажала, щоб Ісус приніс у кожний дім радість, хороший настрій, мир, а юним експериментаторам — успіхів і перемоги. Вона висловила впевненість, що Кубок фестивалю отримає найсильніший учасник конкурсу.

Лозівська школа — осправа в об'єднаній Байковецькій громаді. Тому на кожному заході, що тут відбувається, присутні її представники. На фестивалю завітали заступник сільського голови Віктор Володимирович Пулька, начальник відділу освіти Віра Василівна Коршняк, її заступник Руслан Володимирович Гуль.

Навчати дітей за допомогою дошки і крейди сьогодні важко, зазначив Віктор Володимирович Пулька, тому керівництво громади працює над тим, аби школа була забезпечена найновішим обладнанням. Нещодавно, за настирливості вчителя фізики, фаната своєї справи, Михайла Андрійовича Шемелі, ухвалили рішення і спрямували кошти на побудову в селі Лозова астрономічної обсерваторії, тож сюди, на землі Байковецької громади, приїжджатимуть і юні астрономи для вивчення зірок і неба. Учасникам конкурсу пан Віктор побажав боротися за перемогу, отримати нові знання, а присутнім — миру й злагоди.

Начальна Коршняк зауважила, що тут присутні всі, хто причетний до фізики, та висловила впевненість, що експерименти будуть цікаві і запам'ятаються, адже, спостерігаючи за дослідженнями, діти засвоюють фізичні закони, переконаються в тому, який багатий світ, що нас оточує. Пані Віра віддала належне ініціаторам та організаторам зимового етапу обласного фестивалю фізичного експерименту. Це методист ТОКІППО Василь Ярославич Гайда та вчитель-методист, фізик Лозівської ЗОШ І-ІІІ ст. Михайло Андрійович Шемеля — людина, яка живе в школі серед формул і дослідів. Багаторічна праця Михайла Андрійовича щорічно вінчається успіхом його вихованців на олімпіадах різних рівнів. Немала заслуга в цьому і можливість працювати в обладнаному за останнім словом науки і техніки кабінеті фізики.

У планах відділу освіти Байковецької громади — придбати найновіше обладнання для кабінетів біології, хімії, іноземних мов, математики й інформатики, а ще — запровадити стипендії для кращих учнів 10, 11 класів. Віра Василівна привітала присутніх з Новим роком, Йорданом і побажала взаєморозуміння, поваги один до одного й міцного здоров'я.

Провести захід обласного рівня нині не просто, потрібна допомога меценатів. Підтримали проведення фестивалю фізичного експерименту місцевий підприємець Ігор Гураль та директор товариства "Дружба" Наталя Володимирівна Янкевич, які зауважили, що сьогоднішній фестиваль поєднав і художню творчість, і спів, і навчання. Експерименти, які проводять наші діти, в майбутньому виллюють в нові досягнення науки, які полегшать працю на землі, переконані меценати. Хоч тиснуть морози, завдають багато клопоту селянам, нам є для чого і для кого жити. Село воднолюбне, в громаді немає жодної людини, яка працювала б, що ми об'єдналися. Коли є свято, звучить музика, лунає веселий сміх, здорові діти, радіє душа, село живе, зауважив пан Ігор. Пані Наталя побажала, щоб фестиваль фізичного експерименту збагатив розум новими знаннями, щоб гості й учасники почерпнули добру енергетику, завзята, бажання працювати ще краще і наполегливіше навчатися.

Учасники, організатори та журі фестивалю фізичного експерименту

Організатори вручили підтримку у проведенні свята фізичного експерименту. Варто подякувати і керівникам школи та учням, які підготували для учасників фестивалю-конкурсу колядки, щедрівки, танцювальні композиції, віншування, побажання щастя, добра, любові та зарядили усіх позитивним настроєм.

Хай це святкове піднесення виллється в успішне проведення дослідів, в побажання Ярослава Гайда та познайомих присутніх із членами журі фестивалю-конкурсу. До нього ввійшли заступник начальника відділу освіти Байковецької громади Руслан Володимирович Гуль, завідувач кафедри фізики Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя, кандидат фізико-математичних наук Юрій Любомирівич Скоренький, доцент цього вузу, кандидат фізико-математичних наук Олександр Іванович Крамар, викладач Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка Андрій Володимирович Пальчик, кандидат фізико-математичних наук Тарас Дмитрович Дідора та кандидат фізико-математичних наук, викладач ТОКІППО Володимир Вікторович Андрієвський.

У конкурсній програмі фестивалю взяли участь 12 школярів із різних районів Тернопільської області.

Дев'ятикласник Рогачинської ЗОШ І-ІІІ ст. Бережанського району **Перфецький Віктор** під керівництвом учителя Романа Олександровича Перунова підготував дослід зі скочування взовг похилої площини циліндра, виготовленого особливим способом. Цікаво було спостерігати за його рухом: він котився, зупинявся, знову котився, зупинявся, і так кілька разів. Учасники конкурсу повинні були відповісти, чому так відбувається.

Свої міркування юні експериментатори записували на окремі бланки й здавали для оцінки членам журі, які задавали додаткові запитання конкурсанту, щоб з'ясувати, наскільки учень орієнтується в проблематиці запропонованого дослідів.

Вихованець Сергія Івановича **Вихованець Сергія Івановича Якимівського Віктора** з **Якимівської ЗОШ І-ІІІ ст. Лановецького р-ну** демонстрував рух вівочка з розташованим на ньому циліндром, що обертається. Учень Олександра Валерійовича **Бондарчука**, **9-класник Володимир Войко** з **Кременецького р-ну** запропонував відповіді конкурсантам на запитання, чому яйце, яке не могло пройти через горлечко пляшки, опинилося на її дні після того, як її нагріли.

Цікавий дослід з магнітами продемонструвала вихованка Василя Михайловича Ігната, **учениця 8-класу Висипівської ЗОШ І-ІІІ ст. Зборівського району Юлія Ігнат**, а **9-класник Андрій Забурський** із **Черняхівської ЗОШ І-ІІІ ст. Збарзького району** під керівництвом Галини Миколаївни Шкули запропонував відповіді, як розташуються рідини, мед, вода, парафін у циліндрі, який обертається, і підняти везу рідин у неінерціальній системі відліку.

Двох конкурсантів фестивалю підготувала вчитель фізики школи № 3 з м. Тернополя Наталя Василівна Орлова. "Чарівна хустинка" **9-класниця Олександри Хомишин**, змочена спиртом, змусила воду з посудини піднятися по капіляру в порожню колбу. Юні фізики повинні були дати відповідь, що буде, коли хустинка висохне?

Учень 10 класу Ростислав Мочульський демонстрував поведінку снаряду у воді, коли в неї влити мильний розчин. Виявилось, снаряд почав рухатись. Чому? Це

з'ясували учасники фестивалю. Учитель фізики школи № 23 м. Тернополя Микола Іванович Безух підготував із дев'ятикласником **Андрієм Слотою** сполучені дивопосуди, а його ровесень із **Тернопільського ліцею Дмитро Українець** разом із учителькою Галиною Іванівною Дворницькою загадали загадку любителям і фізики, і фізкультури: чому змінюється швидкість обертання спортсмена з гантелями в руках на рівні плечей, коли він опускає їх униз?

У конкурсній програмі фестивалю взяли участь і учні шкіл об'єднаної Байковецької громади. З'ясувати закон збереження зарядності і тип повітряних лінз, виготовлених зі скла, у рідині запропонував **9-класник Лозівської ЗОШ І-ІІІ ст.**, вихованець Михайла Андрійовича Шемелі **Віталій Крет**, а перевірити закон Вігалідового і паралельного з'єднання в комбінованій електричній схемі змусила учасників конкурсу **школярка з Дубівців Анастасія Флищик**, яку до фестивалю готував учитель Тарас Володимирович Романів.

Дослід з магнітами продемонструвала учениця 8 класу Юлія Ігнат

Та найвідповідальнішим виступом став дебют **Тетяни Панченко** з **Настасівської ЗОШ І-ІІІ ст.** Учениця та її наставник Василь Володимирович Михайленку вдалося подолати хвилювання, адже дівчина виступала першою в конкурсній програмі фестивалю. Склавши електричну схему з джерела струму, розраховану на 12 В, із лампочки кишенькового ліхтарика та лампи з відкритою ниткою розжарення, розраховану на 220 В, Тетяна запитала своїх

колег-конкурсантів, чому лампочка, розрахована на 3,5 В, горить як розжарення великої лампи?

Врахувавши відповіді учасників фестивалю-конкурсу, журі відібрало три кандидатури, між якими був розіграний Суперкубок обласного фестивалю фізичного експерименту. Найбільшу кількість балів набрали Дмитро Українець, Віктор Перфецький та Ростислав Мочульський. Щоб виявити найсильнішого, учням запропонували продемонструвати знання з оптики, електрики й механіки.

Суперкубок обласного фестивалю фізичного експерименту отримав **учень Тернопільської школи № 3 Ростислав Мочульський**. Дипломи **ІІ ступеня** — **Анастасія Панченко й Костянтин Зацепін**. Дипломи учасників фестивалю отримали решта конкурсантів. Видавництво "Ранок" презентувало юним фізикам добірку науково-популярної та художньої літератури.

Начальник відділу освіти Віра Василівна Коршняк із переможцем фестивалю фізичного експерименту Ростиславом Мочульським

Підсумовуючи результати фестивалю-конкурсу, Юрій Любомирівич Скоренький наголосив, що це перші кроки набутої вчених-фізиків, цеглики на шляху їх подальшого розвитку. Від цих дітей залежить добробут наш і України, вважає вчений.

Андрій Володимирович Пальчик подякував організаторам заходу і учасникам конкурсу за цікаві експерименти, а ще висловив, жартуючи, оригінальну думку про те, що було б добре і Тернопільський педагогічний університет перевести під егіду об'єднаної Байковецької громади. Старійшина громади фізиків Тернопільського району Микола Миколайович Табачук уклав у поетичні рядки перебіг конкурсу та у віршованій формі побажав усім здоров'я, щастя, миру.

Ще довго цього дня в кабінеті фізики Лозівської ЗОШ І-ІІІ ст. не вщухала дискусія щодо продемонстрованих експериментів та шляхів розв'язання проблем, пов'язаних з ними.

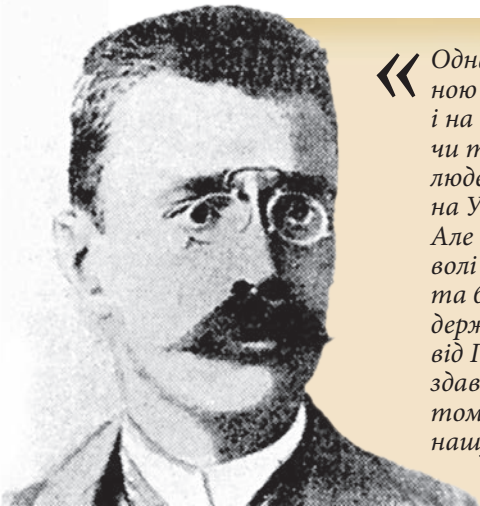
Великих подяк організаторам фестивалю за подароване всім поціновувачам фізики свято.

Оксана ВОЛЯНЮК, учитель фізики Буцнівської ЗОШ І-ІІІ ст.

Славені земляки

В'ячеслав Будзиновський — письменник, видавець, політичний діяч

«Одна тільки Московщина сьогодні сильна і налягає чорною хмарою на Україну — на нашу мову, на наш народ і на наш край гірше, ніж коли-небудь налягали Польща чи татарва. Бо татарва грабувала наш добуток, брала людей у полон. Від цього, одначе, можна було оборонятися. Але татарва нашої мови, звичаїв, а що головне, і нашої волі не займала. Польща, хоч і бажала нас поневолити, та була слаба до цього. В ній не було ні ладу, ні сильної державної влади, ні сильного війська, й наші прадіди вміли від Польщі боронитися. Інша річ — Московщина. В ній здавна була сильна царська влада та сильне військо, й тому темна Московщина, наче чорна хмара, налягала на нашу Україну, закриваючи нам сонце волі й просвіти».

В. Будзиновський «Як Польща нищила Україну»

Серед багатьох видатних громадських і політичних діячів і письменників нашого краю є постать борця за Українську державу, яка майже невідома — ні ювілеїв, чи академії, ні науково-відбувалих конференцій і радіо, ні й, не відбувалих. Йдеться про письменника В'ячеслава Будзиновського, який народився 1868 року в селі Баворів. Як автор історичних повістей у літературі він вбачав виховницю сильних характерів і бойовиків. Часто у Купера чи Герстекера, які славилися пригодницькими романами, запозичав сюжети, матеріалів історію України, яку добре знав, а за провідну думку — боротьбу з ворогами України. З огляду на це, був предтечею ідеологів українського націоналізму Дмитра Донцова і Юрія Липи.

За свідченнями сучасників — молодих літераторів Михайла Рудницького і Петра Карманського — молодь зачитувалася його творами. Він відчайдушно стояв за те, щоб українська мова звучала в австрійському й галицькому парламентах, воював за українські назви міст, сіл і вулиць. Навіть за проїзні квитки українською. Та звідусіль чув, що нічого не зміни, бо в Галичині — біда, народ хоче ковбаси. Брався за те, де бракувало рук, не чекав запрошень. Не міг інакше і все життя борюся з горезвісним галицьким рутинізмом, не терпів підлабузництва й плебейства, «товариств для взаємного звеличення», нещирості, байдужості до загальної статистики, написав безліч статейських історичних пісень «Козацькі часи в народній пісні».

міщення суду. Безстрокове голодування у в'язниці ще більше прикувало увагу громадськості до долі українського політика, а його мужня протидія сваволі польського адміністрації ще більше утвердила його лідера боротьби за права українців у Галичині.

У 1902 році він реалізував свою давню ідею — організував найбільший у Східній Європі масовий протест селян, що охопив понад 100 тис. жнивників у 500 селах 29 повітів Східної Галичини.

Десять років був лідером парламентського клубу у Відні, де законотворців і можновладців молотив «ціпом по хребті», як висловився в одній із промов, за що мав шану серед виборців у окрузі Бучач — Монастирська — Вишнівчик — Підгайці у 1907 р. А 1911-го вони повторно доручили йому цю місію.

У роки Першої світової війни, коли окупована Галичина знемагала від антиукраїнських погромів царських «визволителів», Будзиновський організував Спілку визволення України (СВУ), яка проголосила метою утворення самостійної Української держави. Історичні твори Будзиновського нарівні з «Холодним яром» Юрія Горліса-Горського ідейно надихали молодь, котра пізніше на бо- ротьбу виходила більшовицького та фашистського режимів. Актуальними вони залишилися і сьогодні.

«Могил нема! Є лиш одна могила, одна-однісінька. Вона там, де ти стоїш! Вона під ногами кожного українця. Заорана, затоптана, забудована, поросла лісом. Під кожною п'яддю української землі спочиває безіменний герой України!»

В. Будзиновський «Йшли діди на луки»

Надністриянець В. Дорошенко, співорганізатор СВУ так сказав про Будзиновського: «Всім своїм життям, всією творчістю дав Будзиновський найкращий доказ, що завжди був і залишається до смерті найкращим сином України».

15 лютого 1935 р. у газетах повідомили про смерть відомого політичного діяча, посла до австрійського парламенту, знаного письменника і публіциста В. Будзиновського. Його поховали на Личаківському цвинтарі у Львові.

Приємно згадати, що в 1990-х у Тернополі перевидали «Наші гетьмани», «Як Москва нищила Україну», «Йшли діди на луки». Видавництво «Дніпро» видало «Пригоди запорізьких катальців», «Червона калина», «Осавул Підкова». Автору цієї публікації вдалося відшукати «Княжий вік» (1-шу частину історії України) та історичну повість «На Кавказі», про яку ніде не згадали. Але багато творів В. Будзиновського втрачено, можливо, і назавжди.

Олег СТЕФАНИШИН, краєзнавець, член Наукової ради товариства «Меморіал» ім. В. Стуса, с. Лозова.

Хресний шлях Патріарха Йосифа Сліпого

17 лютого виповнюється 125 років із дня народження Верховного архієпископа Української греко-католицької церкви — Йосифа Сліпого.

«Брак почуття і розуміння єдності в основних питаннях життя Церкви і Народу — це наше нещастя, це наш споконвічний гріх!» — до нині пророчі та актуальні його слова.

«Його віра променилася, давала силу іншим. Це була віра в Бога, в Божу благодать, Божу силу, яка охороняє всіх потребуючих. Він вірив у відродження України, дбав про видавництво книг і знав, що колись вони будуть потрібні в Україні», — сказав про нього Блаженніший Любимир.

Блаженніший кардинал Йосиф Сліпий є непересічною особистістю української історії, а тому став однією з улюблених постатей для сучасних письменників. Ця людина — духовний провідник українців — заслуговує на достойне вшанування.

Година пам'яті Йосифа Сліпого під гаслом «Хресний шлях Патріарха» відбулася 7 лютого у бібліотеці-філії села Довжанка. У рамках заходу презентували виставку «Життя Йосифа Сліпого — подвиг в ім'я Бога і України».

Учасники заходу у бібліотеці-філії села Довжанка

Поважним гостем заходу був парох церкви села Довжанка отець Михайло. Він розповів, яким був Патріарх у тяжкому щоденному житті, як підтримував людей і зміцнював їх віру.

Отець Михайло подарував бібліотеці книгу відомого американського історика Ярослава Пелікана (1923-2006 рр.) «Ісповідник між Сходом та Заходом. Портрет українського кардинала Йосифа Сліпого», яку випустило львівське видавництво «АРТОС».

«Йосиф Сліпий є символом незламності духу, боротьби за права Церкви й вірян. Він кинув виклик тоталітарній системі. Мав непроста характер, був людинаю суворого до себе й до інших. Про це свідчать люди, які мали щастя спілкуватися з кардиналом. Потрібен час, аби повною мірою оцінити цю постать і її діяльність», — розповіла завідувача бібліотекою Ольга Нацюк.

А Галина Михайлишин, завідувача місцевим клубом, прочитала вірш Володимира Осьюри «Любіть Україну».

Ольга НАЦЮК, завідувача бібліотекою-філією села Довжанка.

Ювілей

Вже доброю традицією в селі Великий Глибокий Тернопільського району стало вітання довгожителів з ювілейними датами.

Так, у січні 2017 року відсвяткувала 95-річний ювілей найстарша жителька села Ганна Юрївна Ціхоцька.

Завітали до ювілярки та висловили слова безмежної вдячності за її сумлінного врядування негаразди, вона зуміла зберегти оптимістичний настрій та силу духу на довгі роки!

«На ваші плечі випало багато труднощів і випробувань. Ми пишаємося тим, що ви у нас є! Бажаємо вам здоров'я і добробуту, миємо любові близьких і рідних», — звернулася до ювілярки сільський голова.

Традиції

Всі ми Зиму проводжали.
Красну Весну зустрічали!
Весно! Уквітчай наш край!
Дай нам добрий урожай!
Бери, Весно, ключі,
обійди землю,
Зігрій її сонцем,
освіти травцю
На майбутнє жито,
на тепле літо.

Ось і минає вже зима... Зі снігом, з хуртовинами, тріскучими морозами, щедрівками, незабутніми народними іграми...

А скільки сніговиків було виліплено, скільки цукерок з'їла дівчор! Було все, як у казці, але вже минуло!

А хочеться, щоби нині сонечко, якому так важко було пробитися крізь хмари, все більше пригрівало, розтоплювало бурульки. І стрімкі струмочки вже незабаром полинуть у річки, в яри. Це безпезень — перший місяць весни — поспішає до нас.

Разом із будженням природи від зимового сну в Україні розпочинався цикл народних весняних свят, пов'язаних зі стародавніми міфами та віруваннями. Із давніх-давен останнього тижня перед Великим

День Зими та проводи коляди

постом справляли свято проводи зими та її одвічних супутників — холоду й темряви, і урочисто зустрічали весну, яка несе світло, тепло і радісне пробудження природи.

Цими днями спалюють опудало Зими, величають Весну.

12 лютого, у неділю, на межі трьох сіл — Мишковиці, Мироліубівка та Велика Лука — відбулося велике театралізоване дійство "День Зими та проводи коляди".

В народі є свято, яке називається Стрітєння. За легендою, цього дня, 15 лютого, відбувається зустріч зими з весною, які змагаються, котра з них перемаже і буде до кінця місяця господарювати.

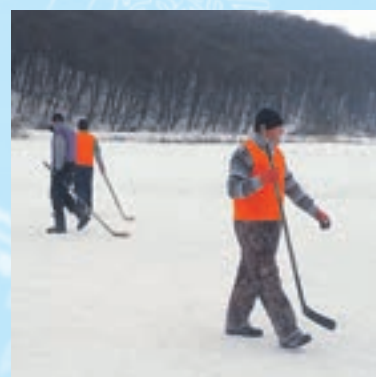
А за християнськими переказами, жив у Єрусалимі праведний старець — святий Богем, що він не помре доти, поки не побачить Спасителя світу. **Саме цього дня Симон зустрів біля храму Христа і виголосив слова: «Нині відпускаєш раба Твого, Владико, по слову**

Твоєму з миром». Старця ще називають богоприємцем, тим, хто прийняв Бога на свої руки.

Дійство розпочалося о 10 годині спортивними змаганнями між селами. Це — і гра в хокей, і зимовий футбол, і лижні перегони серед різних вікових груп. **Кульмінацією свята стала концертна програма,** участь у якій взяли аматори з будинку культури с. Мишковиці і сільськогосподарського клубу Великої Луки (керівник Люба Бойко) та гурт "Легка доріжка" (керівник Соломія Сцібайло-Яра). Солов'їним співом зачарували присутніх Маринка Брикайло та Тетяна Гонтарук, ансамбль дівчат. Роль Весни виконувала Оля Жарикова, Зими — Оксана Трач. Ведучі свята — Роман Гладкий, Назар Євтушенко.

Громада веселилася, танцювала, смакувала гарячий глінтвейн, чай і каву. А від холоду глінтвейн було заховати в гостинному барі "Зодіак".

Усім бажаємо здоров'я та миру!
Галина ДУДАС, завідуюча бібліотекою-філією с. Мишковиці.

Різдвяний концерт «Прощання з колядою-2017»

Різдвяний концерт «Прощання з колядою» вже традиційно відбувається під завісу Різдвяних свят у Великому Глибочку. Для громадськості це значна подія. Під куполом Мельпомени демонструють мистецькі таланти актори народного аматорського театру, солісти будинку культури та інші артисти, які разом творять чудове дійство, здатне захопити увагу глядача і відволікти від буденної суєти.

Різдво як одне із найвеличніших християнських свят із сивої давнини приходять у наші домівки, наповнюючи їх радістю, любов'ю, вірою та надією. Різдвяний концерт подарував присутнім теплі емоції і гарний настрій. Традиційні коляди й сучасні постановки виконали для глядачів у виконанні солістів будинку культури Р. Винника, Т. Заяць, Н. Цішецької, С. Заяць, О. Подоляк, А. Лисої, І. Лаврів, В. Вірзмівської, Ю. Вірнунської, рідвяне замісвання та вірнунської виконав Н. Ординанс. Також до участі у концерті був запрошений хор тернопільської церкви Успіння Пресвятої Богородиці під орудою Марічки Яреми.

Мешканці села з нетерпінням очікували на театралізовану постановку вертепу учасниками народного

12 лютого в будинку культури с. Великий Глибочок відбувся концерт «Прощання з колядою-2017». Захід відвідали начальник відділу культури Тернопільської райдержадміністрації В. М. Навольський, головний методист Тернопільського районного будинку культури Н. Р. Порада, методист Тернопільського районного будинку культури О. М. Ковальчик, а також мешканці і гості села.

аматорського театру будинку культури села Великий Глибочок, які на цьогорічному районному конкурсі зимового календарно-обрядового фольклору «Нова радєсть достала» вибороли гран-прі серед дослих колективів. І хоча така висока нагорода — вже не перша для аматорського театру, до глибини душі вразив та зворушив кожного глядача оригінальний сценарій «Вертепу в АТО», який виконав М. С. Винником. Акторам аматорам дуже добре вдалося пе-

редати ностальгію наших воїнів за теплим родинним Святвечором і колядками, їх братерську дружбу й бажання знищити «московського Ірода». Цьогоріч сценічні костюми для аматорського театру були одягнуті у військову форму, щоб відтворити атмосферу зони АТО. Отримати такий одяг допомагали заступник директора ПК «Березиль» П. П. Дець, голова громадської ветеранської

організації «Спілка бійців та ветеранів АТО «Сила України» З. О. Гладчук, директор Великоглибочецької ЗОШ І-ІІІ ступенів імені Ярослава Стецька Н. Р. Тишук, мешканці Великоглибочка — В. Цішецький, В. Солевицький, І. Петришин. Усім їм, а також місцевому перевізнику М. І. Плаксію, який забезпечив довіз акторів для участі у районному конкурсі, організатори концерту висловили щирою подяку.

Велика будинку культури с. Великий Глибочок. Завдяки що-

денній праці директора Л. І. Пацій заклад розвивається, наповнюється новими враженнями та подіями із життя Великоглибочецької громади. Чудові організаторські здібності допомагають Людмилі Іванівні залучати до культурного життя громади молодь, що є запорукою підтримання незгасного духу місцевих традицій. На втілення нових, сміливих ідей у нашому місцевому будинку культури постійно намагає робота його талановитих художників Р. М. Винника. Не лише справами, а й усією душею докладається до театрального життя громади режисер народного аматорського театру будинку культури Тетяна Сергіївна Заяць.

Безсумнівно, завдяки проведенню різдвяних концертів у будинку культури с. Великий Глибочок, що вже стало традиційним, об'єднується громада, в основу розвитку майбутніх поколінь закладаються позитивні традиції (колядування, віншування, засівання, постановки вертепу), пробуджується бажання їх продовжувати і наповнювати новим змістом, додаючи сучасних пісенних мотивів у різдвяну тематику.

Лілія ЛАВРІВ.

Різдвяна коляда у Великоберезовицькій ЗОШ І-ІІІ ст.

Щороку вся велика українська родина святкує Різдво Христове, вшановує традиції і звичаї своєї нації, щедрівками, приносячи радість у кожну оселю. І так хочеться зберегти ці позитивні емоції і поділитися ними після циклу Різдвяних свят.

Тому учні Великоберезовицької ЗОШ І-ІІІ ст. відтворили традиційну Різдвяну. З вуст найменших і дослих звучала коляда як традиційна, так і на сучасний мотив. Учні віншували, засівали присутніх, бажаючи миру в Україні, добра й злагоді в сім'ях і щасливого року.

Найбільше зусиль доклали випускники, які під керівництвом класного керівника Стахів Ганни Андріївни інсценізували Святу ве-

черю, приготували страви, принесли дідуха, заколядували й запросили всіх до родинного столу. І щирою молитвою до Ісуса попро-

сили ласки на нелегкий для випускників навчальний рік.

Мар'яна МУДРИК, учениця 11 класу Великоберезовицької ЗОШ І-ІІІ ст.

Від серця до серця

"Валентинка за подарунок"

У День святого Валентина учні Довжанківської школи вирішили поділитися теплом свої серцець із дітками з будинку дитини "Малютко". Напередодні провели благодійну акцію "Валентинка за подарунок." Школярі активно до неї долучились, тож вдалося зібрати чимало розмальовку, канцтоварів та іграшок, які передали вихованцям дитбудинку.

Вітаємо!

Щиро вітаємо з днем народження начальника відділу освіти Тернопільської РДА **Василя Зіновійовича ЦАЛЯ**.

*Бажаємо вам квіттів та мирного неба,
Прошей та здоров'я ще більше, ніж треба,
Хай доля вам щастя багато дає,
Зозуля сто років життя накує,
Хай справдяться мрії, здійсняться дива,
Хай кругом від сміху іде голова,
Достатку у будні, в свята подарунків,
Гарних подій, доброти, поцілунків!*

З повагою – педагогічний колектив НВК «Домагорицька ЗОШ І-ІІ ст.-ДНЗ».

Найщиріші вітання з ювілеєм надсилаємо **Володимир Михайловичу ДРУЧКУ** з с. Чернелів-Руський Тернопільського району.

*Бажаємо здоров'я міцного,
Щастя без краю,
Всього найкращого щиро бажаєм.
Щоб серце твоє зігрівало тепло,
Щоб завжди в душі панувало добро,
Краси і наснаги, здоров'я без ліку,
І довгого-довгого щедрого віку.
З повагою – любов'ю — мама, тато, сестра з сім'єю.*

Педагогічний колектив Великоглибочецької ЗОШ І-ІІІ ст. ім. Я. Стецька вітає з днем народження директора школи **Надію Романівну ТИЩУК**.

*Хай зорями радість вас осяпає,
Природа здоров'я наділяє міцним.
Вас з днем народження ми вітаєм.
Хай щира любов завітає у ваш дім!*

Щиро вітаємо з днем народження вчителя історії НВК «Домагорицька ЗОШ І-ІІ ст.-ДНЗ» **Надію Семенівну ТАБАС**, вчителя англійської мови **Мар-ту Петрівну КОТЛЯР**.

*Хай радість приносить вам кожна година,
Від горя хоронить молитва свята,
Хай щастям квітне життява стежина
На многі і благи майбутні літа.*

З повагою – педагогічний і учнівський колективи НВК «Домагорицька ЗОШ І-ІІ ст.-ДНЗ».

Вітаємо з днем народження **Іванка ПИТУЛАЯ** із с. Лозова Тернопільського району. Бажаємо тобі здоров'я, радості, посмішок, сонця, тепла, багато-багато подарунків. Нехай всі твої бажання здійсняться!

З любов'ю — брат Тарас, хрещені батьки Андрій та Володимир із сім'ями, хрещені мами Оксана та Валя із сім'ями.

З днем народження вітаємо провідного методиста ЦРБ, голову профспілкового комітету працівників культури Тернопільського району **Любов Григорівну БИК**. Нехай на вашому життєвому полі сіється лише щастя, здоров'я, достаток і благополуччя. Хай роки залишають лише світлі спогади, а майбутнє готує багато-багато щасливих літ, сповнених радістю, добром і надією. Божого благословення вам і вашій родині.

З повагою — працівники відділу культури Тернопільської РДА, районного будинку культури, районної центральної бібліотеки.

Вітаємо з днем народження землевпорядника, депутата Великоглибочецької сільської ради **Світлану Ярославівну ПОЛОТНЯНКО-КРИВУ**.

*Хай життя квітне, як калина в лузі,
Нехай будуть поруч щирі, вірні друзі,
Хай обминають болі і тривоги,
Хай стелиться довга життєва дорога.
Здоров'я міцного і щастя без краю,
Усього найкращого щиро бажаєм!*

З повагою — колектив Великоглибочецької сільської ради, депутатський корпус, виконком.

Колектив ПП "Агрон" вітає з днем народження бухгалтера, інспектора з кадрів **Надію Василівну ШУГЕТУ**, робітника **Василя Євгеновича КОРЕНДІЯ**, бригадира тракторної бригади **Володимира Васильовича ШКІЛЬНИКА**, юриста **Віталія Богдановича ПАПЕРИШКОГО**.

*Щоб радість лиш приносило життя,
Щоби цвіли й буяли почуття.
Аби здійснились заповітні мрії,
Й перетворились у реальність всі надії.*

Петриківська сільська рада Тернопільського району Тернопільської області визнала переможцем конкурсу з відбору суб'єкта оціночної діяльності для проведення нормативної грошової оцінки земель с. Петриків Товариство з обмеженою відповідальністю «Експертно-консалтингову компанію «РОМІС».

Петриківський сільський голова В.М. КОРОЛЬ.

Щиро вітаємо з ювілеєм начальни-ка організаційного відділу Тернопільської районної ради **Тетяну Василівну КИРИК**.

Бажаємо здоров'я міцного, родинного щастя, життєвої наснаги, здійснення усіх планів та задумів. Хай у вашому серці завжди цвіте веселючими кольорами весна, люди дарують сонцесяйні усмішки, а доля буде прихильною.

З повагою — колеги та друзі.

Надсилаємо щирі привітання з днем народження головної медичної сестри ТРТМО **Тетяні Юрївні МОРОЗ**.

*Хай догою буде життєва стежина,
Хай радістю кожна наповниться мить,
І все, чим багата й щаслива людина,
В щедротях своїх хай Господь осявить.*

З повагою — колектив Тернопільського районного територіального медичного об'єднання.

Колектив Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району щиро вітає з днем народження соціального робітника с. Шляхтинці **Наталію Мар'янівну ЛОГІН** та с. Лозова **Ольгу Степанівну ДЯЧУН**.

*Хай радість вам життя дарує,
Щоб посміхалися ви весь час,
Любов і злагода панують,
Достаток повниться щораз.
Щоб ви добра мали багато,
А доля вам везла, наче сад,
І щоб на вас із неба падав
Лише щасливий зорепад.*

Колектив ЗОШ І-ІІІ ступенів с. Баворів сердечно вітає з днем народження завгоспа **Іванну Миколаївну БУЧИНСЬКУ**.

*Ми вам життям бажаєм твердо йти,
І днем зрадіючи від душі радіти!
Хай щастя завжди супроводить вас,
Людська повага й шанса не минають,
А вашу мрію й працю повсякчас
Лиш визнання вінчають!*

Вітаємо з днем народження завідувачку клубу с. Довжанка **Галину Миколаївну МИХАЙЛИШИН**. Від душі бажаємо вам доброго здоров'я, родинного благополуччя, невичерпної енергії, життєвого оптимізму, здійснення усіх найзаповітніших мрій.

Педагогічний колектив Собиорненської ЗОШ І-ІІ ст. ім. Володимира Гарматія щиро вітає з днем народження педагога-організатора **Оксану Степанівну ВОЛОШИН**, вчительки-пенсіонера **Ганну Йосипівну ЛІСНЯК**.

*Нехай й волошками цвітнуть літа прекрасні,
Нехай здійсняться тисячі бажань,
Щоб доля дарувала тільки щастя,
Ні грама бід, ні крапельки страждань.*

Щиро вітаємо з ювілеєм директора Великоглибочецької ЗОШ І-ІІІ ст. ім. Я. Стецька **Надію Романівну ТИЩУК**.

*Бажаємо щастя і достатку,
Ясного неба і тепла,
В житті — лиш злагоди й порядку,
Щоб доля світлою була.
В роботі — успіхів, везіння,
У справах — вічного горіння,
Від душі любові вам бажаєм.
І хай вам Бог допомагає.*

З повагою — колектив Великоглибочецької сільської ради, депутатський корпус, виконком.

Колектив Мишковицької ЗОШ І-ІІІ ст. вітає з днем народження вчителя початкових класів **Оксану Олегівну ДІЛНУ**.

*Хай в небі сонце ніжно сяє,
Веселка барвами заграє,
Щебечуть слів'ї райливи
На життя довге й щасливе!*

Колектив СПП «Мричко» щиро вітає з днем народження сторожа **Євгена Івановича ДЕРЛІЦЮ**.

*Хай постійний вас, радість і достаток
Сипляться до вас, немов вишневі цвіти,
Хай життєвий досвід творить
з буднів свята,
Господь дарує довгих-довгих літ!*

Оголошення

Петриківська сільська рада Тернопільського району Тернопільської області проводить громадське обговорення містобудівної документації «Детальний план території для будівництва п'ятиповерхового багатоквартирного житлового будинку із вбудованими гаражами в межах призначення та гаражами для постійного зберігання автомобілів мешканців в с. Петриків на вул. Тернопільській Тернопільського району в межах населеного пункту.

Громадські слухання відбудуться 21 березня 2017 р. о 17 год. у приміщенні Петриківської сільської ради за адресою с. Петриків, вул. Шептицького, 118Б.

Підгороднянська сільська рада Тернопільського району Тернопільської області проводить громадське обговорення містобудівної документації «Детальний план території для будівництва групи блокуваних індивідуальних житлових будинків (таунхаусів) Старицького Т. М. і Шумної О. Й. в південно-східній частині села Підгородне Тернопільського району в межах населеного пункту.

Громадські слухання відбудуться 25 березня 2017 р. о 15 год. в приміщенні клубу за адресою: с. Підгородне, вул. Бережанська, 1, Тернопільський район. Тел. для довідок: 55-04-97, 55-03-50.

Байковецька сільська рада проводить громадські обговорення містобудівних документацій: «Детальний план території для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель та споруд на вул. Б. Хмельницького в с. Байківці Тернопільського району Тернопільської області» (земельна ділянка **Гонтарук О.В.**);

«Детальний план території житлової забудови на вул. С. Коновальця в с. Байківці Тернопільського району Тернопільської області» (земельна ділянка **Андрюшків Н.М.**);

«Детальний план території для будівництва та обслуговування житлових будинків блокуваного типу на вул. Багата в с. Байківці Тернопільського району Тернопільської області» (земельна ділянка **Фігун Ю.В.**).

Громадські слухання відбудуться 21.03.2017 року о 15 год. у приміщенні Байковецької сільської ради, за адресою: Тернопільська обл., Тернопільський район, с. Байківці, вул. Січових Стрільців, 43.

Байковецький сільський голова А. Р. КУЛИК.

Острівська сільська рада має намір провести громадські слухання містобудівної документації на виконання рішення Острівської сільської ради за №492 від 11. 11. 2016 року «Про розроблення детального плану території на зміну цільового призначення земельної ділянки гр. Трачук С. М. площею 0,2500 га за кадастровим номером 6125286400:01:001:0500 для сільськогосподарського призначення для зміни її цільового призначення для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості (обслуговування викупленого тваринницького приміщення з реконструкцією під цех із виготовлення меблів)».

Замовник містобудівної документації — орендар земельної ділянки.

Розробник — ТВП «Тернопільархпроект».

Промадські та зауваження до містобудівної документації подають громадяни та юридичні особи до Острівської сільської ради у робочі дні від 8 год. 30 хв. до 17 год. 45 хв. Із матеріалами містобудівної документації можна ознайомитись у Острівській сільській раді за адресою: с. Острів, вул. Кордуби, 63.

До 22 лютого триватиме громадське слухання щодо врахування громадських інтересів під час розроблення детального плану території «Детальний план території інженерного коридору ПЛ 330 кВ в адміністративних межах Тернопільського району Тернопільської області щодо об'єкта «ПЛ 330 кВ «Луцьк північна – Тернопільська» з реконструкцією підстанцій 330 кВ «Луцьк північна» та «Тернопільська».

Замовником містобудівної документації є Тернопільська районна державна адміністрація.

Розробником — ТОВ «Зв'язоктехсервіс».

З відповідною проектною документацією можна ознайомитись у відповідних сільських радах: Ігровицькій, Івачеводолішнівській, Великоглибочецькій, Довжанській, Домагорицькій, Почапинській, Драганівській, Буцьківській, Великолуцькій, Мишковицькій, Острівській, а також у Великоберезовицькій селищній раді.

Пропозиції (зауваження) просимо подавати письмово до 23 лютого 2017 року за адресою: майдан Перемоги, 1, Тернопіль, Тернопільська область, 46000. Відділ містобудування та архітектури Тернопільської РДА.

Острівська сільська рада має намір провести громадські слухання містобудівної документації на виконання рішення Острівської сільської ради за №494 від 11.11. 2016 року «Про розроблення детального плану території на зміну цільового призначення земельної ділянки гр. Наконечного А. М. площею 0,1300 га за кадастровим номером 6125286400:02:001:0145 для ведення особистого селянського господарства під будівництво та обслуговування житлового будинку, господарських будівель та споруд».

Замовник містобудівної документації — власник земельної ділянки.

Розробник — ФОП Омельян М.А.

Промадські та зауваження до містобудівної документації подають громадяни та юридичні особи до Острівської сільської ради у робочі дні від 8 год. 30 хв. до 17 год. 45 хв. Із матеріалами містобудівної документації можна ознайомитись у Острівській сільській раді за адресою: с. Острів, вул. Кордуби, 63.

Справи приватні

ПРОДАМ

* пшеницю, буряк кормовий. Тел.: (097) 317-15-23, (097) 440-06-04, (068) 606-70-67.

* мотоблоки (нові) (потужність від 4 до 15 к. с.), трактори (від 12 к. с.), мототрактори, двигуни різних потужностей, навісне обладнання. Гарантія, з/ч, безкоштовна доставка. Знайдете дешевше — відамо ще дешевше. Тел.: (098) 598-94-84, (0352) 49-30-00, (098) 259-19-58, (066) 665-36-06. Сайт: www.tractor_c.com.ua

ПОСЛУГИ

* СТО «Спектр» (м. Тернопіль, вул. 15 Квітня, 44) ремонтує двигуни, коробки передач, ходову частину, гальмівну систему, систему охолодження, паливну і вихлопну системи, а також здійснює комп'ютерну діагностику автомобілів, чистку фурсунок, ремонт інжекторів, електрообладнання. Тел.: (067) 700-55-02, 51-00-97.

* Автосервіс «Спектр» (м. Тернопіль, вул. 15 Квітня, 44) пропонує антикорозійну обробку автомобі-

лів, рихтувальні, зварювальні роботи: днища, пороги, лонжерони. Тел.: (067) 700-55-02, 51-00-97.

* здам в оренду малярну камеру на СТО під фарбування автомобіля з обладнанням. Тел.: (067) 700-55-02, 51-00-97.

* надаю консультації щодо вирішення правових питань в інших країнах. Тел.: (067) 254-95-06, (095) 037-80-89.

РОБОТА

* на роботу в СТО потрібні: менеджер, маляр, автоелектрик, автослюсар з ремонту легкових автомобілів і бусів. Тел.: 51-00-97, (067) 700-55-02.

ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ

* загублений студентський квиток фізико-математичного факультету Тернопільського національного педагогічного університету, виданий на ім'я Марії Миколаївни Козбур 1 вересня 2016 року, вважати недійсним.

Купон безкоштовного оголошення

Подільське СЛОВО

Рубрики: Куплю Продам Послуги Вважати недійсним

Текст оголошення

тел./код:

Щоб ваше оголошення було надруковане в черговому номері "Подільського слова", треба заповнити купон і надіслати або принести в редакцію в **СЕРЕДУ** до 12 год. Наша адреса: 46 000, м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.

ПОНЕДІЛОК 20 лютого. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00, 05.10 Новини. 06.10, 07.10, 08.10 Спорт. 06.15, 08.15 AgroEra. 06.25, 23.35 Від першої особи. 06.45, 07.45, 08.25 Смакота. 07.20, 23.00 На слуху. 08.35 Паспортний сервіс. 09.00 Д/ф „Альманах. Свобода. Гідність. Братерство“.

ВІТОРОК 21 лютого. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00, 05.10 Новини. 06.10, 07.10, 08.10 Ера бізнесу. 06.15, 07.15, 08.15 Спорт. 06.20, 08.20 AgroEra. 06.25, 07.20, 08.25, 17.20, 22.50, 23.30, 00.15 Погода. 06.30, 23.00 Золотий гусак. 06.45, 07.45, 08.30 Смакота. 07.25, 23.35 На слуху. 08.35 Паспорт.Уа. 09.00 Україна на смак. 09.30 Д/ф „Джиммі Картер“.

СЕРЕДА 22 лютого. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00, 05.10 Новини. 06.10, 07.10, 08.10 Спорт. 06.15, 08.15 AgroEra. 06.20, 07.15, 08.20, 17.20, 22.50, 23.30, 00.15 Погода. 06.25, 23.00 Золотий гусак. 06.45, 07.45, 08.25 Смакота. 07.20, 23.35 На слуху. 08.35 Паспорт.Уа. 09.00 Україна на смак. 09.30, 02.10 Д/ф „Джиммі Картер“.

ЧЕТВЕР 23 лютого. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00, 05.10 Новини. 06.10, 07.10, 08.10 Ера бізнесу. 06.20, 08.20 AgroEra. 06.30, 23.00 Золотий гусак. 06.45, 07.45, 08.30 Смакота. 07.25, 23.35 На слуху. 08.35 Паспорт.Уа. 09.00 Україна на смак. 09.30 Д/ф „Клінтон“.

П'ЯТНИЦЯ 24 лютого. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00, 05.10 Новини. 06.10, 07.10, 08.10 Спорт. 06.15, 08.15 AgroEra. 06.20, 07.15, 08.20, 11.30, 17.20, 22.50, 23.30, 00.15 Погода. 06.25 Життєлюб. 06.45, 07.45, 08.25 Смакота. 07.20, 23.35 На слуху. 08.35 Паспортний закон. 08.40 Спорт.Уа. 08.45, 00.20 Телемагазин. 09.00 Д/с Світ на смак. „Легенди тофу“.

СУБОТА 25 лютого. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00 У просторі буття. 06.30, 07.00, 08.00, 00.15 Погода. 06.35 Підсумки. 07.05 AgroEra. Підсумки. 07.20 Шоф-кухар країни. 07.20 Смакота. 08.10 Телло. 08.35 Телло. 08.45, 00.20 Телемагазин. 09.00 М/с „Книга джунглів“.

НЕДІЛЯ 26 лютого. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00 Світ православ'я. 06.30, 07.00, 08.10, 23.15, 00.15 Погода. 06.35 На слуху. 07.05 Золотий гусак. 07.25 Життєлюб. 08.15 Смакота. 08.35 Паспортний сервіс. 09.00 Національний відбір учасника від України на Міжнародний пісенний конкурс „Євробачення-2017“ Фінал.

Головний редактор Наталя ЧаПРАК 528830
Відповідальний секретар Людмила КАЛИТА
Бухгалтерія, відвідки 528830
Журналісти Лілія КУЛЕНІЧ 096 923-62-56
Верстка: Людмила Калита, Іван Юзків
Адреса редакції: м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.
Email: podilske_slovo@ukr.net
Розрахунковий рахунок: 26003250972001 ТР КБ Приватбанк

Духовне | Що варто знати, обираючи дитині хрещених батьків або погоджуючись ними стати

Таїнство Хрещення — обряд великого значення!

Хрещений батько чи мати — це дорослий, зрілий і відповідальний християнин, який допомагає новохрещеному на його шляху духовного зростання.

Хрещений батько чи мати повинні в міру сил опікуватися духовним життям хрещеного так само добре, як рідні батько й мати піклуються про фізичне здоров'я чи фінансове благополуччя дитини.

Саме тому вибір людей, які стануть хрещеними батьками новохрещеному немовляти, — не формальність, не традиція, не національний звичай, а закладеного фундаменту духовного розвитку дитини. Найкраще, що можуть зробити люблячі батьки для дітей після народження, це дар розумних, відповідальних, віруючих і люблячих хрещених батьків. Це та основа, на якій зростає дитина. Не буде у вашої дитини добрих хрещених батьків і наставників — не буде в неї і тієї опори, на яку вона могла б опертися в особливо важливі чи складні моменти життя.

Цей світ побудований так, що все в ньому має певне місце. Є речі, які можна розповісти лише хрещеним батькам. Ні фізичні батьки, ні сторонні люди тут не допомагають. Пам'ятайте про це! Скажімо, існує чимало матерів, які прагнуть стати хрещеними батьками. Але мама не повинна робити з доньки подругу, бо цим краде в неї можливість мати повноцінну маму. Подруга — це подруга, а мама — це мама.

Кого не варто брати за хрещених

Отож, обираючи тих, що хрестимуть вашу дитину під час хрещення, треба зі зрозумілою відповідальністю поставитися до цього. Як показує досвід, небережне, непродумане рішення може суттєво нашкодити дитині й залишитися для неї на все життя трагм. Священники, чуючи від своїх парафіян про те, що тим не пощастило з хрещеними батьками, висловлюють свій жалі не лише щодо хрещених, а й стосовно рідних батьків дитини, які зробили легковажний вибір.

Діти і дорослі, які не мали повноцінних хрещених батьків, усе життя почуваються покинутими, духовними сиротами. А тому, розглядаючи кандидатури на роль хрещених, шукайте, насамперед, таких людей, які зможуть присвятити вашим дітям час,

подарувати їм любов та опіку, бо мають для цього необхідні ресурси і добру волю.

Обираючи хрещених батьків:

1. Не спокійтесь зовнішнім блиском окремих людей, не вважайте Таїнство Хрещення способом якось покращити своє соціальне становище чи поріднитися з начальством. Насамперед шукайте в людях віру та чисту душу.

2. Не обирайте чиновників і сановитих посадовців, бо вони ніколи не будуть мати часу на вашу дитину, бо їм його не вистачає навіть на власні сім'ї.

3. Не беріть за хрещеного людину лише тому, що вона багата. Якщо даватиме дорогі подарунки, то розбестить дитину. А якщо даруватиме недорогі — ви думатимете, що вона недостатньо її любить, і посваритесь із нею, якщо не одразу, то потім.

4. Не беріть родичів, які й так пов'язані з вами ір людьми, які не є членами вашого рідного кола, але когось такого, кого б ви хотіли у ньому бачити.

5. Не беріть за хрещених підлітків і дітей, бо вони зможуть бути для дитини ким завгодно, тільки не батьками. Адаже для того, щоб вчити, потрібні самому навчитися й мати досвід. Ви ж не віддали б свою дитину до класу, класний керівник якого має 14 років?

6. Не беріть за хрещених людей, які живуть далеко від вас і навіть за величезного бажання не зможуть виконувати своїх обов'язків. Хрещених батьків по скайпу — не найкращий подарунок для дитини.

7. Не обирайте людей, які не живуть церковним життям, не є практикуючими християнами. Яким досвідом із дитиною може поділитися блудниця чи переконаний алкоголік?

8. Не варто бути хрещеним тому, хто вже має більше трьох духовних дітей. Зазвичай, такі люди лише «вдкпульються» подарунками на день народження чи на Миколая, і це в кращому разі.

9. Не беріть за хрещених колег по роботі. Було чимало випадків, коли після сварки батьків із кумами останні назавжди забували про похресника, не бажаючи мати справу з тією родиною.

10. Не захоплюйтеся модою мати кілька пар (!) хрещених батьків. В Україну це прийшло із Заходу. Свого часу там була традиція знатимати навіть і сто пар хрещених батьків для своїх дітей, що давало таким дітям значну духовну стабільність і земне благополуччя. Сьогодні нормальна практика під час звершення Таїнства Хрещення — двоє хрещених батьків різної статі.

Обов'язки хрещених батьків

Хрещені батьки — це перші та найближчі люди для дитини після біологічних батьків. Їхнє основне завдання — з перших днів життя вводити похресника у живий досвід спілкування з Богом. Отже, перш ніж стати для когось духовним керівником та радником, слід духовити Церкву і мати бажання духовно зростати самому та допомагати в цьому іншим.

Важливим є те, що під час Таїнства Хрещення дорослий від імені дитини відрікається від диявола та служіння йому і обіцяє служити Христу, як Царю і Богу.

Відтепер хрещені батьки допомагатимуть дитині в цьому всіма доступними засобами:

- молитимуться не лише за себе, а й за своїх духовних дітей, відвідуватимуть храм Божий і приводитимуть до нього похресників;
- вивчатимуть Закон Божий і настановлятимуть у ньому духовних дітей; перші молу участь, перші відслуживання та Таїнствах, перше знання основ віри — все це повинні дати новохрещеному хрещені батьки;
- хрещені батьки повинні давати поради та підтримку, необхідну хрещеникам на життєвій дорозі: стосовно вибору професії, способу життя чи подружньої пари;
- хрещені не зобов'язані дарувати дорогі подарунки, переводити любов у гривневі — це від духовних дітей, «даруючи їм матеріальні речі замість духовних, адже основне та єдине завдання хрещених батьків — турбота про душу похресника.

Чи можна відмовитися від хрещення дитини

Варто раз і назавжди забути про жальливий забобон, що, мовляв, забороняє відмовлятися від хреста, коли запрошують. Людина, яка не хоче виконувати цю почесну місію, не знаходить для цього достатньої кількості внутрішніх ресурсів, бажання та часу, повинна чітко сказати про це! Не потрібно нав'язувати рідній дитині в опіку людину, яка була, є і буде байдужою до неї! Беріть за хрещених батьків тих людей, які стануть взірцем для дитини. Бо Святе Таїнство Хрещення — це не порожній обряд, «не обмивання тілесної нечистоти, а обіцяння Богові доброї совісті, спасає воскресінням Ісуса Христа» (1 Петра 3:21).

Євген ЗАПЛЕТНЮК,

священик, публіцист, місіонер.

Невигадана історія | Авдіївка

Де твій дім, Маріє?

У дитинстві Марії снилася війна. Дітям часто сниться війна, адже вони найперші, хто хоче миру. Воювати хочуть дорослі, які забули про дітей.

І ось війна прийшла в її восторо. Так, як приходило і підступно. Найжахливіше те, що не відомо, де свої, а де чужі. Війна розхитує мрії, струшує яблука, висушує криниці, ламає речі й розбиває ритми. Вдень тисячі містят опинилися наодинці. Наодинці з невідомістю, наодинці зі смертю, в очікуванні вічності. Від тривожного стукоту їхніх сердець здригаються стіни будинків. Морозне повітря знекровлює легені, від нестерпного холоду затерпають долоні. Збираючи залишки останньої небі, в небі клубочиться неспокій...

Ніби картинка з вицвілого діалогу, перед очима пропливають спогади з дитинства. Старенькі автобуси, завіпанні, кіоск із морозивом біля школи. Приемний після-смак солодоців, від яких язик забарвлюється в кольори веселки, і затишні соло дощів за запотілими шибками. Пухнаста кицька солодко позіхає і тихо муркоче, згорнувшись клубочком на колінах.

Безліч цікавих, вичитаних у книжках історій про відважних красивих жінок, на яких хочеться бути схожою. Такі ж елегантні капелюшки, барвисті сукні — щоразу милувалася собою, одягаючи перед дзеркалом мамин одяг і користуючись її косметикою. Згодом зрозуміла: справді, всі ролі розібрані, і захотіла бути собою. Бажання бути собою — найперша ознака дорослого життя.

Місто, в якому вона народилася, виростає, зусібіч обстрілюють із невідомості, з самісінького пекла. Безкінечні вогні, такі ж добо в очах яскраві, як і волосся Марії, спалюють будинки. Біля школи, де колись був кіоск із морозивом, долілиць у ка-

лужі крові на холодному асфальті лежить. І при цьому нічого не можливо вдіяти. Не знаєш: бігти, втікати, кричати до втрати голосу чи залишитися на місці.

Вулиці водночас стали безлюдними, чужими й тісними. Від німого болю у скронях можна вмиг збожеволіти. Здається, зараз небо розколеться навпів і придавить своїм безмежжям. Минуло, теперішнє і майбутнє проковтнув дикий абсурд. Хто ти? Де твій дім, Маріє? Важко відповісти. Як і важко сказати, чи поверне ти туди, що свого рідного міста. Навіть якщо так, то воно вже буде зовсім інше...

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Сільськогосподарська скарбничка

Які сорти картоплі вибрати для вирощування?

Час подбати про майбутній урожай «другого хліба». Щоб отримати високої врожайності цієї культури, потрібно вирішити низку завдань, першочерговими з яких є вибір сортів картоплі, їх придбання, підготовка бульб до посіву. У світі вирощують понад 3500, а в Україні до 200 сортів картоплі. І з цього розмаїття непросто вибрати, що саме висадити у своєму господарстві.

Пропонуємо вашій увазі поради картопляра-любителя з Вінниччини, члена асоціації «Картопля України» В.Г. Кавки.

«З-поміж ранніх сортів ми вирощуємо вітчизняні: **Бородянецька рожева, Повінь, Серпанок, Дніпрянка, німецькі сорти Розара, Беніта, голландський Джаерла**. І вже у першій декаді маємо молоді картоплі.

Найбільше до вподоби **Повінь**. У неї округлі, рожеві бульби з привабливою сітчастою шкіркою та неглибокими вічками. М'якш кремовий, не розсипчастий, з гарними смаковими якістьями (4,6 бала за п'ятибальною шкалою). Урожайність висока (понад 400 кг із сотки). Бульби великі, вміст крохмалю — 15-16%. Сорт стійкий до раку та картопляної нематоїди, відносно стійкий до фітофторозу, але стійкість до парші звичайної середня.

Хотів би привернути увагу читачів до сортів середньоранньої групи. Вони урожайніші. Достигають за 65-70 днів, краще зберігаються, мають чудові смакові якості, дають високі врожаї. Це такі як **Світланка** (класифікований як сорт), хоча він менш урожайніший і гірше зберігається. Зате добре розварюється.

Та найбільш оптимальні, на мій погляд, середньобілий сорти. Вони дають у наших умовах найвищі врожаї — до 500 кг із сотки, менш вибагливі до ґрунтових умов і стійкі до різноманітних хвороб і шкідників. З цієї групи вирощуємо вітчизняний сорт **Слов'янська**, найуро-

жайніший в Україні, хоча має посередні смакові якості (3,6 бала).

Привабливий також голландський сорт **Санте**. Високоврожайний, має гарні смакові якості, бульби овальні, білі, рожеві. У нього мілкі, верхневі вічка, тому відходів під час обробки набагато менше. Вміст крохмалю в бульбах підвищений, вони добре зберігаються. Стійкий до різних захворювань.

А ще нам дуже подобається **голландський сорт Пікассо**, який дає напрохуд високі врожаї (500 кг із сотки). Бульби великі, овальні, шкірка жовта, досить груба, вічка мілкі, м'якуш світло-жовтий, смакові якості хороші. Стійкий до раку та парші звичайної, але чутливий до фітофторозу.

Усім городникам хочу нагадати: потрібно оновлювати посадковий матеріал раз на 4-5 років. Тоді завжди буде з гарним урожаєм».

Від редакції. Розрізняють такі категорії насінневої картоплі: супер-суперліта (вищий клас, вирощений з мікробульб, містить усі ознаки сорту) і вільний від різного роду вірусних хвороб), суперліта (невеликого розміру бульби, які є урожаєм першого року, вирощеним з супер-суперлітних бульб), еліта (є урожаєм другого року, отриманим від суперлітної картоплі, найбільш урожайної; саме їх рекомендують використовувати для посадки), бульби першої, другої і третьої репродукції.

Придбати насінневі бульби можна у спеціалізованих точках продажу. Перед покупкою посадкової картоплі обов'язково вимагайте у продавця карантинний і сортовий сертифікати.

Анекдот

Приходять семеро боксерів у фотосалон і просять фотографа:

- Сфотографуй нас.
- Гарзд, як вас сфотографувати?
- Ніби ми втрюх із кулаками йдемо на цих чотири кроки, а вони, ніби, злякалися і в стійці відходять.

Чоловік їх сфотографував і запитує:

- Скільки зробити світлин?
- Дві.

- Гарзд, але навіщо вам такі фото? До того ж два.
- Тренер нам сказав принести дві фотки 3 на 4.

Новації

Професійна футбольна ліга (ПФЛ) України представила нові логотипи організації та двох турнірів, що відбуваються під її егідою. Основа логотипу першої та другої ліг — лев — символ мужності, сили, енергії, хоробрості та Львова, в якому відбувся перший документально зафіксований в нашій країні футбольний матч.

Логотип першої та другої ліги

ПРОФЕСІОНАЛЬНА
ФУТБОЛЬНА
ЛІГА

Спортивний калейдоскоп

Захисник польського «Леха» і збірної Угорщини Тамаш Кадар став гравцем київського «Динамо». Кияни уклали контракт із 25-річним угорським футболістом на чотири роки. За попередньою інформацією, сума трансферу угорця — 2,5 мільйона євро.

Чемпіон світу за версією WBO в першій легкій вазі Василь Ломаченко проведе свій наступний бій 8 квітня у США проти регулярного чемпіона світу за версією WBA в цій же вазі, 28-річного американця Джейсона Соса, який торік у червні завоював титул регулярного чемпіона світу WBA в другій напівлегкій вазі в бою проти Хав'єра Фортуні. 12 листопада 2016-го американець захистив пояс, перемігши одногосенніста у грудні 2015-го Соса зазнав єдиної поразки, поступившись Ніколасу Волтерсу.

За підсумками Всесвітньої зимової Універсиади-2017, яка відбулася в Захисному Алмати, українські спортсмени завоювали 8 нагород (два «золота», два «срібла», чотири «бронзи») і посіли десяте місце в медальному заліку змагань. При цьому п'ять медалей українці здобули в біатлоні, три отримали сноубордисти, одну — український дует фігуристів у складі Максима Нікітіна й Олександри Назарової в танцях на льоду. На першому місці в медальному заліку збірна Росії, на другому — Казахстан, на третьому — Південна Корея.

З «Дніпра» зняли шість очок через заборгованість перед бразильським футболістом Данілом Соузою. Таким чином, у цьому сезоні дніпряни втратили 12 очок через непогашені штрафи. Нагадаємо, торік у жовтні клуб опинився на шість пунктів. Наразі після штрафних санкцій команда з берегів Дніпра займає одинадцяте місце в турнірній таблиці чемпіонату України. Крім цього, «Дніпру» загрожує виключення з Прем'єр-ліги через заборгованість перед іншими тренерами, гравцями й агентами, повідомляє «Футбол 24».

Український півзахисник німецького «Шальке» Євген Коноплянка здобув одне голю в матчі проти «Баварії» (4:1) і вийти у чвертьфінал Кубка Німеччини. Українець розпочав матч у запасі і замінив партнера по команді у другому таймі. Через десять хвилин перебування на полі Коноплянка відзначився голом — шостим у складі німецького клубу. Таким чином, наразі Євген — найкращий бомбардир «Шальке» в цьому сезоні у всіх турнірах.

33-річний капітан мюнхенської «Баварії» й экс-гравець збірної Німеччини Філіп Лам провів за баварців 501 матч, завоювавши 7 титулів чемпіона Німеччини, 6 кубків Німеччини, Лігу чемпіонів у сезоні 2012/13, Суперкубок УЄФА-2014, клубний Чемпіонат світу-2014. У складі збірної Німеччини німець зіграв 113 матчів і завершив міжнародну кар'єру в 2014 році. В активі захисника - титул чемпіона світу 2014 року. До слова, нещодавно бутси в чвях Англії 38-річний Френк Лемпард.

Підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Футбол | Інцидент

Пригоди Артема і Сашка

«Це були хлоп'ята ще ті. З дисципліною вони не дружили», — сказав в одному інтерв'ю старший лікар київського «Динамо» Леонід Миронов про нерозлучну «солодку парочку» — колишніх «динамівців» і гравців збірної України Артема Мілевського й Олександра Алієва. Без сумніву, це обдаровані футболісти, які, на жаль, загубили свій талант. Скандальні історії переслідують їх упродовж усієї кар'єри.

Симулянт, над яким сміялася Англія.

У матчі групового раунду Ліги чемпіонів-2008/2009 між «Динамо» й «Арсеналом» у Лондоні Європа дізналася про акторські здібності Алієва. Під час цього поєдинку вболівальники стадіону «Емірейтс» освистали Сашка за раптового нападу симуляції, відео якого вже давного часу опинилося на YouTube. Після цього англійська преса назвала Олександра володарем цілющої сили, яка допомагає моментально відновлюватися після травм.

Наприкінці цієї зустрічі Алієва вигнали з поля. Він отримав другу жовту картку за те, що відштовхнув арбітра матчу Алана Хаммера. Рефері нібито заважав футболісту пробити або розіграти штрафний удар. Поштовх представника футбольної Феміди дисциплінарний комітет УЄФА оцінив дискваліфікацією на дві гри.

Алієв і двері. На цьому пригоди Олександра Алієва на стадіоні «Емірейтс» не завершилися. Дорогою до роздягальні вилучений гравець розбив двері. «Я не хотів їх розбивати. Так, я вдарив двері. Але не розбив. Якщо зараз зустрінусь з арбітром Аланом Хаммером, який мене вилучив, потисну йому руку. Тепер, якщо будуть спірні моменти, я краще промовчу», — пояснював після цього футболіст.

Про «дятла» і «клоуна». Після матчу групового турніру Ліги Європи-2011/2012 із тель-авівському «Маккабі» Алієв у післяматчевому коментарі обізвав партнера по команді Євгена Хачеріді «дятлом». Причина — Женя залишив команду в меншості, зробивши вилучення за бійку. Тут є один нюанс: у бійку Хачеріді кинувся, захищаючи... Алієва! «Алієв обізвав мене дятлом, а я, дурняк, ще за нього заступався!» — не приховував розчарування розсерджений Євген.

Невміння тримати язик за зубами і проблеми з підбором правильних слів — біда не лише Олександра. 2010 року «Динамо» в Києві стартувало в Лізі Європи з важкої домашньої нічії з білоруським БАТЕ (2:2). Найкращий другяка Алієва Артем Мілевський тоді забив гол, але цього йому виявилось замало. Даючи відбілатувати «шпильку» щодо неврдалої гри і далі вже себе не пам'ятав. «Ми ще в Мінськ приїдемо, клоун», — відреагував Артем на глузування колеги, присмачивши власне висловлювання міцним сльозом. До речі, його слова виявилися пророчими — у Білорусі «динамівці» розтрощили БАТЕ, а Мілевський знову забив.

Критик. У 2012-му Алієв став учасником «аудіоскандалу». Під час товариського матчу киянського «Динамо» з московським «Спартак» в Інтернеті, було чути голос, схожий на голос Олександра Алієва, який досить жорстко критикував ситуацію в команді і методи роботи головного тренера Юрія Сьоміна. «Знайду того, хто це зробив, — голова, руки і ноги покамаю!» — обіцяв Олександр, дізнавшись, що це потрапило в ефір. Мабуть, досі шукає...

Алієв і суддя Рачинська. Критикувати Алієв любить. 2012-го, щойно перейшовши до складу «Дніпра», він розкритикував дії асистента головного арбітра матчу Наталії Рачинської. Його слова Федерація футболу України потрактувала як дискримінацію за статеву ознакою. Олександр спробував виправдатися, але вийшло не

найкраще: «Я сказав, що поважаю жінок. Рачинська вмє судити, але в цьому матчі вона просто не встигала в деяких моментах за подіями на полі».

Антиалкогольні штрафи. За п'ятий раз перед фіналом Кубка України-2008 із донецьким «Шахтарем» Алієв і Мілевський отримали рекордний на той момент штраф в історії «Динамо» — 100 тисяч доларів. Раніше Алієв зізнавався, що мав проблеми з алкоголем. Нещодавно, після матчу пам'яті Валентина Бельодавича в Мінську, Сашко розповів, що від алкоголізму його врятувала сім'я.

Місця в літаку. Епізод, свідком якого став відомий український журналіст Микола Васильков, трапився 2010 року в літаку, яким збірна України поверталася після товариського матчу зі Швейцарії. Васильков описав цей інцидент у статті «Ярмарок марнославства», розповівши, як Алієв із Мілевським виганяли зі свого законного місця одного з пасажирів цього рейсу, ображаючи його. Нібито, їм треба обов'язково зайняти три місця на двох, щоб добре відпочити. Проблема полягала в тому, що інших вільних місць у лайнері не було зовсім. На жаль, у цій ситуації ніхто зі «збірників» так і не зміг заступитися за пасажирів...

Шлях до вершин. 2011 року в боротьбі за чемпіонський титул «Динамо» без шансів програто своєму запеклому супернику - донецькому «Шахтарю», зате частково реабілітувалося, вигравши Суперкубок України в Полтаві. Третій, фінальний, гол у ворота донецького забив Мілевський, який одразу побіг до помаранчево-чорних секторів і демонстративно опустив два великі пальці вниз. «Для початку самі підніміться вгору. «Шахтар» був, є і буде завжди нагорі. Нашим уболівальникам не потрібно показувати дорогу вниз. Жест команди — це завжди дорогий виступи клубу. Якби мій гравець таке зробив, я б його обов'язково покарав», — сказав після цього інциденту президент «гірників» Ринат Ахметов.

Тачки. Того ж року автопарк Мілевського зменшився на одну конячку. В одному з київських дворів спалили «Masераті Quattroporte» футболіста. На місце пригоди, крім відповідних служб та журналістів, прибув Денис Адлейба, товариш Мілі, який поведився дуже агресивно і вдавався до погрозу на адресу знімальної групи. Виступаючи в турецькому чемпіонаті, Мілевський знову потрапив у транспортну пригоду, яка ледь не коштувала йому життя. На об'їзній дорозі Артем не впорався з керуванням і влетів у захисне

загородження траси. «Феррарі» розбилося вщент, на Мілевському — ні подряпини. Поліція тоді виявила в його крові 1,31 проміле алкоголю...

Халатний скандал. У вересні 2012-го «Динамо» представило нового головного тренера — Олега Блохіна. Наставник прийшов на зустріч із підопічними в офіційно-діловому стилі, Мілевський — в халаті. «Я боявся, що спізнюся на презентацію Олега Володимировича, не передодягався, а відразу накинув халат і пішов у кімнату. З цього роздули такий скандал, що вийшло неприємно», — прокоментував ситуацію футболіст. Та як би там не було, Блохін і Мілевський не порозумілися з перших днів. Напруга в їхніх стосунках наростала. Артем не брало в основний склад «Динамо», його відправили в «дубль», а згодом узагалі продали.

Злісний провокатор. Штрафні удари Алієв у кожній з команд, за які грав, виконував майстерно і ревше ставився до тих, хто робив це не гірше. З бразильцем Родріго в «Динамо» він відкрито конфліктував. Сашко навіть спровокував його вилучення в матчі дублюючих складів «динамівців» і полтавської «Ворскли», коли бразильський легіонер, не зумівши втримати нерви, вдарику Родріго назавжди залишив столичний клуб.

Гірше печерної людини. Сварився Олександр не лише з партнерами, суперниками, суддями та керівництвом. Перепадало від нього й працівникам ЗМІ. В жовтні 2011-го під час відкритого тренування «Динамо» Алієв наклав лавиною лайки журналістку Анну «Ахаву» Тесленко, яка запропонувала футболісту прибрати за собою кинуту склянку. Після того, як відео, на якому зафіксовано цей випадок, потрапило у відкритий доступ, Олександр вдав, що нічого не пам'ятає. Замість нього вибачився президент київського клубу Ігор Суркіс. Згодом грубіян, як і його товариш Мілевський, змушений був залишити «динамівців»...

Скандали переслідували Алієва і в інших командах. Торік у жовтні, граючи за казахський «Тараз», він побився з головним тренером Юрієм Максимовим. Скандальний інцидент трапився на очах у всієї команди в аеропорту перед вильотом на черговий матч. Максимов зробив зауваження Алієву за записовення. У відповідь той накинувся на тренера з кулаками. Відверті хамство й агресія — точно не ознаки цивілізованої людини.

Підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Все буде смачно

Дешево та швидко

Закуска «Дзвіночки»

Інгредієнти: варена ковбаса або шинка — 100 г, сир — 50 г, морква — 1-2 шт., часник — 1 зубчик, майонез.

Шинку поріжте тонкими пластинами. Кожну скрутіть у трубочку «дзвіночок» і заколійте шпажкою або зубочисткою. На дрібній тертці натріть сиру моркву, сир і часник, перемішайте і заправте майонезом. Наповніть «дзвіночки» начинкою.

Бутерброди «Лінивці»

Якщо у вас лишилися картопляне пюре, зробіть із нього смачні закусувні бутерброди!

Інгредієнти: картопляне пюре — 200 г, яйце — 1 шт., майонез — 2 ст. ложки, зелень — 1 пучок, сир твердий — 100 г, хліб — 4 шматочки.

Змішайте пюре з яйцем, майонезом і половиною порізаного зелені. Намастіть суміш на шматки хліба. Посипати тертим сиром і рештою зелені. Поставити в розігріту духовку на 10 хв.

Гречані оладки з печерицями

Інгредієнти: гречка (варена) — 400 г, печериці — 200 г, цибуля — 1 шт., яйце — 1 шт., олія для смаження, сіль і чорний мелений перець.

Цибулю дрібно поріжте і обсмажте на олії до золотистого кольору. Додайте порізані печериці і смажте до випаровування всієї рідини. Печериці змішайте з гречкою і яйцем. Посоліть і поперчіть. Гречану масу викладіть столовою ложкою на сковороду з розігрітою олією і обсмажте оладки з двох боків до хрусткої скоринки.

Салат «Миттевий»

Інгредієнти: червона квасоля у власному соку — 1 банка, мариновані печериці (порізані) — 1 банка, житні сухарики — 1 пачка, майонез, чорний мелений перець.

Відцідіть рідину з квасолі й печериць. Змішайте квасолю, сухарики та печериці. Заправте майонезом і поперчіть.

Яблучний пиріг «Смакота»

Інгредієнти: борошно — 1 склянка, манка — 1 склянка, цукор — 1 склянка, яблука (дуже соковиті) — 1 кг, розпушувач — 1,5-2 ч. ложки, ванільний цукор — 1 пакетик, кориця — 0,5 ч. ложки, вершкове масло — 50 г.

Яблука очистіть від шкірки і натріть на крупній тертці. Змішайте всі сухі інгредієнти. Форму застеліть пергаментним папером. Викладіть у неї суміш сухих інгредієнтів, потім шар яблук, знову «сухий» шар і яблука. Зверху викладіть останній

«сухий» шар і присипте потертим замороженим вершковим маслом. Випікайте при температурі 180° С 40 хвилин.

Закуска із лавашу

Інгредієнти: лаваш вірменський — 3 листи, яйце — 1 шт., сир кисло-молочний домашній — 200 г, зелень кропу чи петрушки, часник — 1 зубчик, вершкове масло — 20 г, сир твердий — 100 г, сметана — 20 г, сіль, перець.

Твердий сир натерти на тертці, зелень помити й подрібнити, часник пропустити через прес. Все це змішати з кисло-молочним сиром і сметаною.

Листи лавашу розрізати на 4 частини. Кожну змазати вершковим маслом з одного боку. Покласти 1-1,5 ст. ложки начинки й загорнути трикутником. У мисці збити яйце з сіллю, обсмажити на сковорідці з двох боків 1-2 хвилини.

Картопля, запечена з сиром

Інгредієнти: картопля — 1 кг, домашній сир — 300 г, твердий сир — 300 г, вершкове масло — 100 г, сіль, чорний мелений перець.

Картоплю почистити, помити й порізати кружальцями. Покласти в

кипячу воду і варити протягом 5 хвилин, тоді злити воду.

У невелику каструльку або форму для запікання викласти картоплю, домашній сир, масло, посолити й поперчити, обережно перемішати. Додати розігріту воду. Духовку розігріти до 200° С. Накрити посудину фольгою та запікати картоплю протягом 30 хвилин.

Твердий сир потерти на великій тертці. Витягнути картоплю з духовки, зняти фольгу та посипати тертим сиром. Запікати картоплю з сиром в духовці ще протягом 15 хвилин, але вже без фольги.

Рулет із оселедця

Інгредієнти: філе оселедця — 2 шт., варений буряк — 1 шт., варена морква — 1 шт., варена картопля — 1 шт., пісний майонез і сіль, зелень для оздоблення.

Цибулю поріжте на дрібні тертці. Додати картоплю, моркву й буряк до кожного овочу додати трохи пісного майонезу. Зелено цибулю помити й дрібно нарізати.

Філе викласти на харчову плівку і змастити його овочевими масами у такій послідовності: буряк, морква, картопля. Зверху посипати зеленою цибулею і за допомогою плівки згорнути рибу в рулет. Покласти на годину в холодильник. Готовий ру-

лет порізати на шматочки й оздобити зеленою цибулею.

Тістечко «Картопля»

Інгредієнти: пісочне печиво — 800 г, згущене молоко — 1 банка, вершкове масло — 1 ложка, какао-порошок — 5 ч. ложки, коньяк — 1 ст. ложка.

Змішуємо згущене молоко з вершковим маслом. Додаємо коньяк і какао порошок. Пропускаємо печиво через м'ясорубку. Змішуємо печиво з масляно-молочною масою і дотече перемішувемо. Формуємо тістечка у вигляді невеликих картоплин. Ставимо їх у холодильник на 5 годин. Прикрашаємо горішками або мигдалем.

Яблука, запечені в тісті

Інгредієнти: яблука — 2 шт. (приблизно по 200 г), листкове бездріжджове тісто — 300 г, яйця — 1 шт., цукор — 1 ст. ложка, кориця — 0,5 ч. ложки.

Духовку нагріти до 180 градусів, деко застелити пергаментом (можна маслом не змащувати). Яблука очистити і видалити серединку, змішати корицю і цукор, добре обкачати яблука в цій суміші.

Тісто поділити на квадрати такого розміру, щоб можна було загорнути яблуку. Яблука загорнути в тісто, дотичні краї змастити яйцем, потім тісто трохи придавити руками, щоб воно щільно прилягло, перекласти виробу на деко, змастити яйцем. Випікати спочатку при температурі 180 градусів 20 хвилин, потім при 160 градусів ще 20-25 хвилин. Готові яблука остудити, посипати цукровою пудрою.

Смачного!

Дитячий майданчик

Моя сім'я

У березовому гаї жив гномик Манюня зі своєю родиною, яка мешкала у маленькому будиночку біля великого дерева. Щоранку він разом із татом ішов збирати на сніданок ягоди. Якось маленький гномик запитав батька:

— А чому, коли дме сильний вітер, дерева хитаються, але не падають додолу?

— Тому що вони мають міцне коріння, — відповів тато, — і ми теж, щоб твердо стояти на землі, маємо пам'ятати про свої корені.

— Де ж ці корені? — здивувався Манюня, дивлячись на своє взуття.

— А ось поглянь: кожне дерево на самісній верхівці має молоді зелені пагони, які ростуть на гілках. Менші гілки «походять» із більших, що ростуть зі стовбура, а коріння тримає стовбур, тобто, усе дерево. Так само й у кожній родині є батьки, бабуся, дідусі, прапрабабуся. Тож ми маємо знати свій рід, пам'ятаючи про близьких людей. Ось, наприклад, твоя бабуся краще за інших знала, де шукати смачні ягоди й гриби, а дідусь гарне літнє взуття. А твій прапрадід був відомим мандрівником, він подорожував до незвіданих країв, а потім, повернувшись додому, розповідав цікаві історії.

Манюня дуже уважно слухав батька. Він навіть і не здогадався, що в його сім'ї були такі талановиті й працюючі родичі. Після цієї розмови Манюня ще неодноразово розпитував тата й маму про свій рід і дізнався багато цікавого.

Знайдіть відмінності

Сканворд

Лічилки

Раз — метелик, два — жучок,
три — невтомний павучок,
а чотири — бабуся спритна,
п'ять — то сонечко привітне,
шість — потішний світлячок,
сім — то джмелик-дивачок,
вісім — бджилка-трудівниця,
дев'ять — мушка-танцівниця,
десять — коник-стрибунець.
Тут лічильці кінець!

Стоїть верба над потоком.
Похилилась трохи боком.
Похилилась до води,
Ти лови.

Зайчик-зайчик-побігайчик
Виніс хліба нам крайчик,
Виніс свіжої води,
Ой, виходь жмуритись ти!

Лабіринт

